

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΕΤΟΣ ΕΚΤΟΝ — ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1890. — ΤΕΥΧΟΣ Δ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙΝΟΛΟΓΙΚΑ

I

Αρχαιολογικά

Εἰς πᾶσαν κοινωνίαν ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, οἵτινες κινούμενοι ὑπὸ ταπεινῶν ἐλατηρίων ὀχυροῦνται ἐντὸς λάκκου πλήρους βορβόρου καὶ ἐκεῖθεν ὑβρίζουσι, τυχοφάντουσιν, ἀπειλοῦσι καὶ λοιδοροῦσι πάντα διαβάτην, βέβαιοι ὄντες, ὅτι οὐδεὶς θ' ἀποφασίσῃ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἐργασίαν του καὶ νὰ μολυνθῇ ὅπως ἐκπορθήσῃ τὸ βρωμερὸν ὀχύρωμα ἀπὸ τοῦ ὁποῖου οἱ κύριοι οὗτοι ἐπιτίθενται.

Παρ' ἡμῖν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀνθρώπων τούτων κατατάσσονται καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν εὐγενῶν ἀρχαιοκαπήλων, αἱ πλουτήσασαι ἐκπατρίζουσαι παρανόμως τὰ λείψανα τῶν προγόνων ἡμῶν.

Αἱ οἰκογένειαι αὗται τοσοῦτον ἐπ' ἐσχάτων ἐθρασύνθησαν ὥστε μὴ ἀρκοῦμεναι εἰς τὰ πλούτη, τὰ ὅποια διὰ τοῦ ἐντίμου ἐπαγγέλματος αὐτῶν ἀπέκτησαν, ἤρχισαν διὰ τῆς ἀνωτέρω περιγραφείσης μεθόδου τοῦ βορβορώδους λάκκου νὰ ἐπιδιώκωσι τὴν ἀνάμιξιν αὐτῶν ἐν τοῖς πράγμασι τῆς Πολιτείας, παραγκωνίζοντες τοὺς ἐντίμως καὶ ἐπαξίως ὑπηρετήσαντας καὶ ὑπηρετοῦντας αὐτήν. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὴν ἀνάμιξιν τῶν ταύτην ἐπιδιώκουσιν οὐχὶ διότι κορεσθέντες ὑπὸ τοῦ πλούτου ὀρέγονται φήμην, ἀλλ' ἵνα, ἀντικαθιστῶντες τοὺς ἐν ταῖς ὑπηρεσίαις τοῦ Δημοσίου ὑπολειπομένους κερβέρους, ἐξασκήσωσιν ἀνετώτερον τὸ ἐντιμον αὐτῶν ἐπάγγελμα.

Ὅθεν δέον πᾶς πολίτης, κηδόμενος τῶν τῆς Πολιτείας καὶ

επομένως τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ συμφερόντων, νὰ κτυπᾷ κατακέφαλα τοὺς εὐγενεῖς ἀρχαιοκαπήλους, καὶ ἰδίως ὅταν συλλαμβάνη αὐτοὺς προσπαθοῦντας νὰ καλύψωσι τὸ ὄνειον τρίχωμα αὐτῶν διὰ λεοντῆς.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ ἀρχαιολογίας, νῦν δὲ καὶ τινα περὶ οἰνοποιίας.

II

Οἰνολογικά

Τὸ δῆθεν σύγγραμμα τοῦ κ. Ρουσοπούλου τὸ ἐπικαλούμενον *Οἰνολογικά* καὶ συγκείμενον ἐξ 180 σελίδων ἐδημοσιεύθη τῷ 1888 καὶ εἶνε σύρραμμα μεταφράσεων καὶ ἄρθρων τοῦ ἰδίου, ἅτινα, ὡς καὶ ὁ συγγραφεὺς ἐν μέρει ἀνομολογεῖ ἐν τῷ προλόγῳ αὐτοῦ, ἀφορῶσι κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς πᾶν ἄλλο ἢ εἰς τὴν οἰνολογίαν.

Σημειωτέον δὲ, ὅτι τὰ ἄρθρα ταῦτα, προτοῦ συρραφῶσιν, εἶδον τὸ φῶς καὶ ἀλλαχοῦ διεκδικοῦντα δὲ ἤδη τίτλον συγγράμματος καὶ ὄντα κατὰ τὸ πλεῖστον ἀναδημοσιεύσεις, ὧφειλον νὰ ἦνε ἀπηλλαγμένα ἀπὸ πάσης ἀβλεψίας, ἀπὸ παντὸς σκοτεινοῦ χωρίου, ἀπὸ παντὸς ἀκόμη τυπογραφικοῦ παροράματος.

Καὶ ὅμως ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τέλους, ἀνὰ πᾶσαν σελίδα τῆς φυλλάδας ταύτης, ἀπαντῶνται ἀμαρτήματα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀσύγνωστα, προδίδοντα ἄγνοιαν τῆς ἐπιστήμης, ἄγνοιαν τῶν ὄρων, ἄγνοιαν τῆς γεωγραφίας, ἄγνοιαν τῆς γλώσσης. Ἐκπλήττει δὲ ἰδίως τὸν ἀναγνώστην τὸ σκοτεινὸν καὶ συγκεχυμένον τῆς φράσεως ὀλοκλήρων χωρίων, ὀλοκλήρων σελίδων.

Καὶ αἱ μὲν πρῶται ὀκτῶ σελίδες κατέχονται ὑπὸ τοῦ τίτλου τοῦ βιβλίου καὶ τοῦ προλόγου, ὅστις μαρτυρεῖ πεφουσημένην καὶ πλήρη ἀέρος κεφαλὴν προσποιουμένην πολυπειρίαν. Ἀπὸ τῆς ἐνάτης ἀρχεται ὁ κυρίως κοπρῶν, ὅστις ἐκτείνεται μέχρι τοῦ τέλους τοῦ συγγράμματος.

Καὶ ἐν μὲν τῇ 9ῃ σελίδι ὁ κ. Ρουσόπουλος λέγει: «ἐν

260 δειγμάτων οἴνων ἅτινα ἐξητάσθησαν εἰς τὸ χημεῖον τῆς πόλεως τῶν Παρισίων εὐρέθη ὅτι τὰ 195 ἦσαν νοθευμένα». — Ὡστε κατὰ τὸν κ. Ρ. ἐν μόνον χημεῖον ὑπάρχει ἐν Παρισίοις. Εἰς τὴν παρανόησιν ταύτην ὑποπίπτει ὁ κ. Ρ. μεταφράζων τὸ Laboratoire de la ville de Paris διὰ τοῦ χημεῖον τῆς πόλεως τῶν Παρισίων, ἀντὶ κεντρικὸν δημοτικὸν χημεῖον τῶν Παρισίων.

Ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι λέγει: «Τὸ ἔλαιον τῆς Γαλλίας, ἰδίως τὸ huile de province, εἶνε περιζήτητον.» — Οὐδεμία ποιότης ἐλαίου γαλλικοῦ καλεῖται ἐπαρχιακὴ, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἔλαιον τῆς Προβηγκίας ὅπερ ὁ κ. Ρ. ἀγνοεῖ.

Ἐν τῇ 10ῃ σελίδι λέγει, ὅτι ἐν Ἀμερικῇ κατασκευάζουσι ψευδόμελι, ὅπερ εἶνε ψευδές, διότι ἡ Ἀμερικὴ εἶνε ἡ χώρα ἐνθα ἡ μελισσοκομία εὐρίσκεται εἰς ὑπέρτατον βαθμὸν ἀνεπτυγμένη, τὸ δὲ μέλι εἶνε ἐκεῖ πάμφθονον.

Ἐν τῇ 11ῃ σελίδι λέγει «τὸ γράμμα εἶνε κύβος ὕδατος θερμοκρασίας 4 βαθμῶν Κελσίου, οὗτινος (τοῦ Κελσίου;) αἱ διαστάσεις ἴνε $\frac{1}{1000}$ τοῦ μέτρου». Ὡς γνωστὸν τὸ βάρος τοῦ κύβου τούτου τοῦ ὕδατος εἶνε τὸ γράμμα, ἐν ᾧ ὁ ὄγκος τοῦ ἐν λόγῳ ὕδατος (4⁰) ἀποτελεῖ τὸ χιλιοστὸν τοῦ λίτρου.

Ἐν τῇ 12ῃ σελ. πλειστάκις ἀποκαλεῖ τὰ λίτρα «λίτρας» ἀγνοῶν τὴν διαφορὰν μεταξὺ λίτρου καὶ λίτρας. Ἀπαριθμῶν δὲ τὰς χώρας, αἵτινες παρεδέχθησαν τὸ μετρικὸν σύστημα, ἀναφέρει καὶ τὰς Κάτω Χώρας. Τοιαύτη χώρα, ὡς γνωστὸν, ἀπὸ τοῦ 1830 δὲν ὑπάρχει, διότι ἔκτοτε αἱ Κάτω Χώραι διηρέθησαν εἰς Βέλγιον καὶ εἰς Ὁλλανδίαν.

Ἐν τῇ 13ῃ σελίδι λέγει ὅτι: «Ἐν ταῖς φιλελευθέραις καὶ ὅλα Ἠνωμέναις Πολιτεῖαις ἐπιτρέπεται καὶ τοῦ συστήματος τούτου (τοῦ μετρικοῦ) ἡ χρῆσις ὅπερ φαίνεται ἐπερισπῶν τῶν ἄλλων». — Τοῦτο εἶνε ἐντελῶς ἀνακριθὲς, διότι οὐδαμοῦ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν γίνεται μερικὴ ἢ γενικὴ χρῆσις τοῦ μετρικοῦ συστήματος.

Ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι εὐρηται καὶ εἶδος γερμανικῆς σαλάτας προκαλούσης τὴν ἀνηδίαν καὶ τὴν ἔμετον τοῦ ἀναγνώστου. Ἴδου

αὕτη: «Καίτοι δὲ κατὰ τοὺς μετὰ ταῦτα ὑπολογισμοὺς τοῦ Βέσσελ ἐν ἔτει 1837 δεχθέντος πλάτυναι μόνον $1/299$ ἤ-
 ξησε τὸ μέγεθος τοῦ τε τεταρτημορίου τοῦ μεσημβρινοῦ, (λοι-
 πὸν ἀπὸ τοῦ 1837, κατὰ τὸν κ. Ρ., ἠῦξεν τὸ μέγεθος τῆς
 γῆς) εἰς 10,000,565 μέτρα, διατηρεῖται ὅμως τὸ ἀπαξ ὀρι-
 σθὲν καὶ κοινῶς δεκτὸν γενόμενον πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως
 ἂν καὶ ἐματαιώθη ὁ ἀρχικὸς σκοπὸς τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ μέ-
 τρου τούτου, ὅστις ἔπειτ' ἔτι νὰ ᾔηνε καθιερωμένον μέτρον, οὐ ἡ
 ἀκρίβεια κατὰ πάσαν ἐποχὴν νὰ δύναται νὰ ἐξελεχθῆ ὡς
 ὑπάρχοντος τοῦ (πολλαπλοῦ αὐτοῦ) πρωτοτύπου ἐν τῇ φύσει.»

Ἐν τῇ 14ῃ σελίδι ἀναφέρει περὶ ξυγγόνων τινὰ βαθμῶν
 τοῦ ὕδατος καὶ τι μέτρον ἐπιφανείας ἄριστον, ἀμφοτέρως λέξεις
 ἀνυπάρκτους ἐν τῇ Ἑλλ. γλώσσῃ.

Ἐν τῇ 15ῃ σελίδι εὐρίσκομεν τελειοτάτην ἐξήγησιν τοῦ κρα-
 τήρος, ἀρχαίου ἐλληνικοῦ ἀγγείου, ἣτις ἀποδεικνύει τὴν περὶ
 τὰ ἀρχαῖα ἀγγεῖα μεγάλην ἐμπειρίαν τοῦ κ. Ρουσοπούλου.

Ἐν σελ. 16 ἀναφέρεται ὅτι «ἡ ἀμπελος αὐτοφυῆς εὐρί-
 σκεται εἰς πολλὰ μέρη τῆς γῆς περιορίζεται ὅμως κυρίως εἰς
 τὴν διακεκαυμένην ζώνην φθάνουσα πρὸς βορρᾶν μέχρι συνακ-
 τήσεως τῆς πίτυος καὶ πρὸς νότον μέχρι τῆς τοῦ φοίνικος».
 Τὸ πῶς εἶνε δυνατόν ἡ ἀμπελος ἀφ' ἐγὸς μὲν νὰ φθάνη
 πρὸς βορρᾶν μέχρι τῆς συνακτῆσεως τῆς πίτυος καὶ πρὸς νότον
 μέχρι τῆς τοῦ φοίνικος καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ περιορίζηται κυρίως
 εἰς τὴν διακεκαυμένην ζώνην εἶνε πράγματι μυστήριον, ἐκτὸς
 ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ὁ κ. Ρουσόπουλος ἀγνοεῖ τί ἐστὶ διακεκαυ-
 μένη ζώνη, ὅπερ εἶνε καὶ τὸ πιθανώτερον. Ὅπως ὅμως καὶ ἂν
 ἔχη, τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ὁ κ. Ρ. ἀπειχθάνομενος, ὡς καὶ ἄλ-
 λοτε ἀπεδείξαμεν διὰ μακρῶν, τὰ συγγράμματα τῶν σπουδαίων
 ἐπιστημόνων, δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ τοῦ Alph. de Candolle
 σύγγραμμα *Origine des plantes cultivées*, ἐν τῇ 151 σελίδι
 τοῦ ὁποίου λύεται τὸ περὶ τῆς πατρίδος τῆς ἀμπέλου ζήτημα.

Ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι ὁ κ. Ρ. ἀναφέρει ὡς γεγονός τὸ περα-
 τολόγημα ἐκεῖνο ὅτι «εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας ἐφύοντο ἄμ-
 πελοι παράγουσαι σταφυλάς, ἅς μόλις δύο ἄνθρωποι ἠδύναντο

νὰ φέρωσιν ἐπὶ τῶν ὤμων». Ἐκ τῶν βοτρυχῶν τῶν σταφυλῶν
 τούτων τί ἄριστα μαστίγια θὰ ἠδύνατο νὰ κατασκευασθῶσι
 πρὸς μαστίγιασιν κουτοπονήρων τινῶν!

Ἐν τῇ αὐτῇ πάντοτε σελίδι ἀναφέρονται καὶ τὰ ἐξῆς λίαν
 ἀστεία καὶ ὄλως παιδαριώδη καὶ σαλατοειδῆ: «Ἐν Κανὴ τῆς
 Γαλλιλαιας συνέβη τὸ δυστύχημα γάμων τελουμένων νὰ
 μὴ ὑπάρχη οἶνος, ἀλλ' εὐτυχῶς ὁ Ἰησοῦς αὐτὸς ἐθερά-
 πευσε τὸ κακόν· τέλος ὁ οἶνος ἔνε διὰ τοὺς Χριστιανούς
 ἐσθλόν, ἐπεὶδὴ χρησιμεύει ἐν τῇ ἁγίᾳ μεταλήψει. Ἀλλὰ καὶ
 διὰ τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα ὁ οἶνος ἔνε εὐεργετι-
 κὸν ποτὸν, ἐξ οὗ καὶ ὡς ἐνδυναμῶν τοὺς γέροντας ἀποκαλεῖται
 γάλα γερόντων· ὅμως ἐννοεῖται (πόθεν;) ὅτι δίδεται καὶ
 ὡς δυναμωτικὸν εἰς νέους πάσχοντας ἐξ ἀδυναμίας—πρόσθετε
 καὶ εἰς νέους πάσχοντας ἐξ ἠλιθιότητος.

Ἐν σελίδι 17 λέγει «Ἐν τῇ Οὐτεκῇ Εὐρώπῃ ὁ οἶνος ἐκ-
 τιμᾶται λίαν, δὲν ἔνε δὲ προσιτὸς παντί (!), οὔτε δύνανται
 οἱ ἄνθρωποι (δύνανται ὅμως τὰ ζῶα φαίνεται) καθ' ἑκάστην
 νὰ ἔχωσι τοῦτον ἐπὶ τῆς τραπέζης των (!!), πλὴν τῶν πλου-
 σιωτάτων καὶ μόνον εἰς ἐκτάκτους ἐορτάς καὶ συναναστροφάς
 παρατίθεται». — Αὐτικῇ Εὐρώπῃ ὡς γνωστὸν εἶνε ἡ Ἰταλία,
 ἡ Ἰσπανία, ἡ Πορτογαλλία, ἡ Γαλλία, ἡ παραρρήνιος Γερ-
 μανία, χωρὶς δηλαδὴ ἐν αἷς ὁ οἶνος εἶνε τὸ καινότερον τῶν
 ποτῶν· εἰς τὰ πλεῖστα μάλιστα διαμερίσματα τῶν χωρῶν
 τούτων ὁ οἶνος εἶνε τὸ μόνον ἐν χρήσει ποτὸν, πινόμενος καὶ
 ἀντὶ ὕδατος.

Ἐν σελ. 18 ἀναγράφονται τὰ ἐξῆς ἀνακριθέτατα. «Ο-
 που βλαστάνει ἡ κριθὴ δύναται νὰ βλαστήσῃ σῖτος ἢ πυρ-
 ρὸς (γράφει πυρρὸς, διότι πυρρὸς εἶνε ἐπιθέτον καὶ σημαίνει
 τὸ χροῖμα τῆς φωτιᾶς) ἢ δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν ταύ-
 την ὡς ἐκείνους (;)· ἐνῶ ὅπου βλαστάνει ἡ ἀμπελος ἔνε δύσ-
 κολον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νὰ σπαρῶσι σιτηρά». — Πρῶτον
 εἶνε ἐντελῶς ἀνακριθὲς, ὡς ἄλλως πάντες οἱ ἡμέτεροι γεωργοὶ
 γνωρίζουσιν, ὅτι ὅπου βλαστάνει ἡ κριθὴ δύναται νὰ βλαστή-
 σῃ σῖτος. Δεύτερον δὲν δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν ποίου εἴδους

μεταχειρίσασθαι δύναται ὁ συγγραφεὺς νὰ κάμῃ εἰς τὴν κριθὴν. Τρίτον εἶνε ἀνακριβὲς ὅτι εἶνε δύσκολον νὰ σπαρῶσι σιτηρὰ ὅπου βλαστάνει ἡ ἀμπέλوس. Τέλος σῖτος καὶ πυρὸς εἶνε ἐν καὶ τὸ αὐτὸ, ἐνῶ ὁ κ. Ρουσόπουλος ἐκλαμβάνει αὐτὰ ὡς δύο διαφορὰ δημητριακά!

Ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι ἀπαντᾶται ἑτέρα γερμανικὴ σαλάτα πρώτης ποιότητος, ἧς ἡ σύνθεσις καθίσταται ἀκατέλληπτος καὶ εἰς τὸν μᾶλλον πεπειραμένον ἐρμηνευτὴν ἀρχαίων παπύρων καὶ Ιερογλυφικῶν. Ἴδου αὕτη: α Ἡ θρεπτικὴ δύναμις τοῦ ζύθου ἐνε μῦθος (!)· διὰ νὰ θρέψῃ πρέπει τοῦλάχιστον νὰ φάγωμεν ἕνα ἄρτον πένωντες αὐτὸν· ἐνε δὲ βεβαιότατον ὅτι εἰς ἄνθρωπος δύναται τελείως νὰ τραφῇ καὶ νὰ χορτασθῇ ἐκ τοῦ ποσαῦ ἐκείνου τῆς κριθῆς, ὑπὸ μορφήν ἄρτου, τὸ ἑμποδισθῆν πένων ἐν ὅλῃ τῇ ἀφελείᾳ ὡς ζῦθον δὲν κορεννε καὶ τὴν δίψαν του καὶ ἀπαιτεῖ καὶ ἄλλον». — Πράγματι ἄκρον ἄωτον ἀφελείας!

Ἀνακριβέστατα εἶνε ὡσαύτως τὰ ἐν τῇ 19ῃ σελίδι ἀναφερόμενα, ὅτι «τὰ συστατικὰ τοῦ οἴνου εἶνε γενικῶς τὰ αὐτὰ» καὶ ὅτι τὸ ἐν τῷ οἴνῳ περιεχόμενον οἰνόπνευμα εἶνε «16 ἕως 6 ἐπὶ τοῖς 0/0». Ὑπάρχουσιν οἴνοι περιέχοντες ἄνω τῶν 16 0/0 φυσικοῦ οἰνοπνεύματος, ἐνῶ δὲν ὑπάρχουσι φυσικοὶ οἴνοι περιέχοντες μόνον 6 0/0.

Ἀνόητοι δὲ καὶ ἀνακριβεῖς εἶνε οἱ ἐν ταύτῃ ὡς καὶ ἐν ἄλλαις σελίδι ἀπαντῶμενοι ὅροι λίτρα ἀντὶ λίτρον; καὶ ὀξυτριγικὸν ἀντὶ τριγικὸν ὄξύ.

Ἐν τῇ 20ῃ σελίδι ἀπαντᾶται καὶ ἑτέρα γερμανικὴ πάντοτε σαλάτα· ἡ ἐξῆς: «Εἰς τὰς πλείστας εὐρωπαϊκὰς πόλεις ὑπάρχει χημεῖον ἐπίτηδες ἰδρυμένον, ἵνα ἐξεταῖζῃ πάντα τὰ τρόφιμα καὶ τὰ ποτά σὺν μόνον ἂν ἦνε νοθευμένα ἢ οὐ, χάριν τῆς ἀρχῆς, ἣτις ὀφείλει νὰ φροντίζῃ, ἵνα μὴ βλάπτονται οἱ κάτοικοι καὶ ἡ υγεία αὐτῶν τῶν ἰδιωτῶν, ὧν ἕκαστος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ δίδῃ τὸν οἶνον (ὥστε, κατὰ τὸν κ. Ρ., ἐκ τῶν κατοίκων μόνον οἱ ἰδιῶται ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦτο), ὃν ἠγόρασε καὶ νὰ μανθῶνῃ ἀντὶ μικρῆς ἀμοιβῆς ἂν οὗτος εἶνε γνή-

σιος ἢ νοθευμένος μὲ γύψον, μὲ οἰνόπνευμα πρόσθετον, μὲ ὀξυσαλευκυλικὸν ἢ ἄλλο τι.» Ἐπὶ τέλους ἡ φράσις ἐτελείωσεν, ἀλλὰ παρ' ὀλίγον νὰ πιασθῇ ἡ ἀναπνοή μας. Σημειώτεον δὲ ὅτι τὸ μιξοβάρβαρον ὀξυσαλευκυλικὸν τοῦ κ. Ρ. ἐλληνιστὶ εἶνε γνωστὸν εἰς πάντας ὡς ἰτεύλευκὸν ὄξύ, διότι σαλίχ ἐλληνιστὶ εἶνε ἰτέα.

Ἐν τῇ 22ῃ σελίδι λέγει «Τὸ σάκχαρον ὁμοῦ μὲ ἄλλα σώματα ὑπάγεται εἰς τὴν κλάσιν τῶν ὕδατανθράκων, καλουμένων οὕτω, διότι τὰ ἀπαρτίζοντα αὐτοὺς ἀέρια εὐρίσκονται ἐν αὐτοῖς κατὰ τὴν ἀναλογίαν καθ' ἣν καὶ ἐν τῷ ὕδατι.» Τὰ ἀέρια, ὡ χημικὰ, δὲν εἶνε πάντοτε ἀπλᾶ σώματα, οὕτω ἀέριον εἶνε τὸ ἀερίοφως ὡς καὶ τὸ ἀνθρακικὸν ὄξύ· ἀέρια σύνθετα προστούτοις εἶνε καὶ τὰ πληροῦντα τενεκεδοειδεῖς τινὰς κεφαλὰς· στοιχεῖα δὲ καλοῦνται (καὶ ἰδίως ὑπὸ τῶν χημικῶν) καὶ τὰ ἀπλᾶ σώματα ἐξ ὧν συνίσταται τὸ ὕδωρ.

Ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι ὁ συγγραφεὺς ὀρθῶς λέγει, ὅτι ἡ βραδεία ζύμωσις τοῦ οἴνου δύναται νὰ γίνῃ «εἰς πολλοὺς οἴνους καὶ μετὰ ἔτη» ὅπερ ὅμως ὁ κ. Ρουσόπουλος διημφισβήτησεν ἐσχάτως, λησμονῶν τι ἄλλοτε μετέφραζεν.

Ἐν τῇ 23ῃ σελίδι λέγει τὰ ἐξῆς ἀνακριβῆ καὶ ἀσυνάρτητα «Τοῦτο λοιπὸν (τὸ σάκχαρον) διαιρεῖται εἰς δύο καὶ σχηματίζει C_2H_4 οἰνόπνευμα, μόρια δύο, συνιστάμενον ἐκ δύο ἀτόμων ἄνθρακος, 6 ὕδρογόνου καὶ ἐνὸς ὀξυγόνου καὶ δύο μόρια ὀξυάνθρακος $\text{C}_2\text{H}_2\text{O}$ συνιστάμενον ἐκ δύο ὀξυγόνου καὶ δύο (2?) ἄνθρακος προσθέτοντες (;) εὐρίσκομεν ἀκριβῶς τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἀπαρτίζόντων τὸ σταφυλοσάκχαρον.» Ἡ οἰνοποιία καὶ ἡ χημεῖα παραδέχονται ὅτι ἐκ τῆς ἀποσυνθέσεως τοῦ σακχάρου τῇ ἐπιδράσει ζύμης σχηματίζονται τὸ οἰνόπνευμα, ἐντούτοις ὁ κ. Ρ. φρονεῖ ὅτι τὸ σάκχαρον, διαιρούμενον μάλιστα, σχηματίζει C_2H_4 τὸ οἰνόπνευμα (!). Ἡ χημεῖα ὡσαύτως παραδέχεται, καὶ ἅπας ὁ κόσμος γνωρίζουσι, ὅτι τὸ ἀνθρακικὸν ὄξύ (ὁ κατὰ τὸν Ρ. ὀξυάνθραξ) σύγκειται ἐξ $\text{C}_2\text{H}_2\text{O}$ μέρους ἄνθρακος καὶ δύο ὀξυγόνου, ἐντούτοις ἀρχαιοτενεκεδοκέφαλος τις ψευδαργυροῦς χημικὸς διατείνεται ὅτι τὸ ἀνθρακι-

κόν οξύ σύγκειται εκ ΔΥΟ μερῶν ἄνθρακος και δύο οξύ- γόνου.

Ἐν σελίδι 24 λέγει «διὰ τῆς ἀποσυνθέσεως τῶν φυτιδίων τούτων ἐν τῷ γλεύκει παράγεται ὁ ὀξυάνθραξ και τὸ οἶνό- πνευμαλένῳ, ὡς γνωστόν, τὸ ἄνθρακικὸν οξύ και τὸ οἶνόπνευμα παράγονται εκ τῆς ἀποσυνθέσεως τοῦ σακχάρου τῆ ἐπιδράσει τῆς ζύμης. Εἰς πάντα ἄλλον χημικὸν δὲν θὰ ἐπετρέπετο νὰ ἀγνοῇ τὰ παραγόμενα προϊόντα εκ τῆς ἀποσυνθέσεως φυτῶν. Τὰς λεπτομερείας ὁμῶς ταύτας τῆς σημερινῆς ἐπιστήμης δὲν ἦτο, βεβαίως, δυνατόν νὰ ἀναμένῃ τις ἀπὸ ἄνθρωπον οὔτινος ὁ νοῦς εἶνε καθ' ὀλοκληρίαν ἀπερροφημένος ὑπὸ τῶν ἀρχαίων. Ὁ Ladvrey περὶ τοῦ ζητήματος τούτου λέγει : **On disait** (οἱ ἀρχαῖοι) que la levûre était une matière azotée dont la décomposition provoquait celle du sucre (Traité de viticulture et d'œnologie, T. 2. II, σελ. 88)· προσέτι Nous sommes ainsi conduits à reconnaître que dans une dissolution sucrée qui contient ces ferments, le sucre passe par endosmose dans l'intérieur des cellules qui les constituent, il y est modifié, transformé, comme tout élément introduit dans le corps d'un être vivant; quelques-uns de ces éléments servent à l'accroissement des cellules; les autres sont de véritables produits de sécrétion qui repassent dans le liquide, où nous les retrouvons à la place du sucre qui existait primitivement et qui a été, par cette action transformé et simplifié, comme le sont toutes les matières organiques dans les phénomènes généraux de digestion et de respiration que nous offrent tous les êtres vivants (σελ. 75).

Ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι ὡς και ἐν τῇ ἐπομένη (25ῃ) ὑποστη- ρίζει ὅτι τὰ σπέρματα τῆς ζυμώσεως τοῦ οἴνου εὑρήνται ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ και ἐντεῦθεν προερχόμενα εἰσέρχονται ἐν τῷ γλεύκει και προκαλοῦσι τὴν ζύμωσιν. Ὑποστηρίζων ταῦτα λέγει :

Σελ. 24ῃ «ἔνε αἱ ζύμαι μυκητοειδῆ φυτίδια, ἦτοι φυτὰ

τῆς κατωτάτης τάξεως ὧν τὰ σπέρματα αἰωροῦνται ἐν τῷ ἀέρι.»

Σελ. 25ῃ «ἐν ἀποκλείσωμεν τὴν ἀέρα ἐντελῶς ἀπὸ τοῦ γλεύκου ἢ ἐν διηθήσωμεν αὐτὸν πρὶν ἔλθῃ εἰς ἐπαφήν μετ' ἐκείνου, διαβιβάζοντες διὰ σωλῆνος ἐνέχοντος βάμβακα κοι- νόν, δὲν γίνεται οὐδεμία ζύμωσις.» Ἡ θεωρία αὕτη εἶνε πα- ναρχαιοτάτη ὑπ' οὐδενός πλέον ἀπὸ τριακονταετίας ὑποστηρι- ζομένη. Διὰ τῶν πείραμάτων τοῦ Παστέρ ἀπεδείχθη ὅτι τὰ σπέρματα τῆς ζυμώσεως τοῦ οἴνου εὑρίσκονται ἐπὶ τῆς ἐπι- φάνειας τῶν βλαστῶν και τῶν βοτρυχῶν, ἐνῶ τὰ σπέρματα τῆς ζυμώσεως τοῦ ζύθου εὑρίσκονται ἐν τῷ ἀέρι. Ἄλλ' ἀπὸ τοῦ κ. Ρουσοπούλου, ἀσχολουμένου ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ἀρχαιο- λογικὸν μέρος τῆς ἐπιστήμης, δὲν εἶνε δυνατόν ν' ἀναμένῃ τις εἰμὴ θεωρίας και διδάγματα ἀρχαῖα.

Τὶ θὰ εἰπῇ δὲ μυκητοειδῆ φυτίδια; εἶνε μύκητες τὰ προ- καλοῦντα τὴν ζύμωσιν τοῦ οἴνου σπέρματά ἢ δὲν εἶνε; Σημει- ωτέον δὲ ὅτι ταῦτα δὲν εἶνε φυτὰ τῆς κατωτάτης τάξεως (φύ- κη δηλαδὴ) ὡς ἄλλοτε ἐπρέσβευον και εἰσέτι ὑποθέτει ὁ ἀρ- χαιολογῶν κ. Ρουσόπουλος.

Ἐν σελίδι 26 ὁ κ. Ρ. λέγει τὰ ἐξῆς ἀνακριθεῖς και σαλατο- ειδῆ. «Ἄν κόψωμεν βῆλα ἄωρον και οὕτω ἐμποδίσωμεν τὴν προσέλευσιν τῶν χυμῶν, αὕτη δὲν δύναται νὰ ὠριμάσῃ μεένου- σα(;) ὡς ΠΟΙΟΥΣΙ τοῦτο ἄλλαι ὀπῶραι, οἶον ἀχράδες, μῆλα κ.τ.λ. κ.τ.λ. ἀλλὰ μένει ὀξινος και ὀλίγον κατ' ὀλίγον συ- στέλλεται και ξηραίνεται.» Ἄλλα και ἄλλαι ὀπῶραι, ὧ ἀρ- χαιοπρεπῆ κ. Ρ., δὲν θὰ ὠριμάσωσιν ἐὰν ἀποκοπῶσι και αὐ- ται ἐν καταστάσει ἀωρίας ἐν ἣ ἐννοεῖς ν' ἀποκόψῃς τὴν ἄωρον βῆλα, δηλαδὴ τὴν ἀγούριδα.

Ἐν τῇ 28ῃ σελίδι λέγει «Καὶ τούτο δύναται πᾶς τις νὰ δοκιμάσῃ διαλύων ὀλίγον κοινὸν σάπωνα και ἐνστάζων τὴν διάλυσιν εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ χυμοῦ τοῦ λευμορίου ἐρυθρανθὲν χρω- μα, ὅπερ θὰ γίνῃ πάλιν κυανοῦν· ἐὰν ἐνώσωμεν οξύ τι μετὰ βίας, παράγεται σῶμα οὐδέτερον, οὔτε ὀξινον οὔτε δρι- μεῖαν γεῦσιν ἔχον, ἀλλ' ἌΔΙΑΦΟΡΟΝ» (Χημικός!).

Τὶ γεῦσις εἶνε αὕτη ἢ ἀδιάφορος, κύριε χημικέ; διατὶ δὲ

ΛΕΙμόριον καὶ ὄχι ΛΕμόριον ὡς προφέρεται καὶ γράφεται ὑπὸ πάντων ἢ ἀραβικῆς καταγωγῆς αὕτη λέξις ;

Ἐν σελ. 29 λέγει «Παράγονται δὲ ἐκ τῆς ἰδίως εἰς τὰς ἀώρους ὀπίσθας ἀπαντώσης πηκτώσεως, ἥτις ἔνε ἀδιάλυτος ἐν ὕδατι καὶ δι' ἐπιδράσεως ζυμερερτῶν μεταπίπτει εἰς διάλυτάς καὶ μὴ διαλυτάς ἐν ὕδατι οὐσίας». Δὲν δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις ἐνταῦθα τῆς λέξεως πηκτώσις, ἥτις ἐμφαίνει ἐνέργειαν καὶ μεταδίδει τὴν ιδέαν τῆς ἐργασίας, ὅθεν γράφει πηκτικὴ οὐσία ἀντὶ πηκτώσις, ὡς ἀρχαιοπρεπέστατε. Ἡ θεωρία δὲ τῶν ζυμερερτῶν εἶνε παναρχαιοτάτη· σήμερον παραδέχονται ὁ κόσμος φύραμα, οἷον τὸ περιεχόμενον τενεκεδομόρφων τινῶν κεφαλῶν.

Ἴδου δὲ καὶ ἑτέρα ἐν τῇ 30ῇ σελίδι γερμανικὴ σαλάτα ἐκ τῆς συνθέσεως τῆς ὁποίας ὁ ἀναγινώσκων δύναται νὰ πάθῃ ἀπὸ ἀσφυξίαν. «Ἀφοῦ λοιπὸν μεταβληθῇ ἐκ τοῦ ὑπάρχοντος εἰς τὰς ῥάγας καὶ ἐκ τούτων εἰς τὸ γλεῦκος σακχάρου, ὅσον ἔνε δυνατόν, εἰς οἰνόπνευμα, τὸ ὑπόλοιπον μένει ἐν μέρει μὲν εἰς τὸν οἶνον, ἐξ οὗ παράγονται καὶ οἱ γλυκεῖς οἶνοι (τὸν τρόπον ὃν ἐκθέσωμεν κατόπιν) ἐν μέρει δὲ εἰς τὰ ὑπολείμματα, εἰς ἃ προστιθέντες τότε ὕδωρ λαμβάνομεν νέον ὑγρὸν ἐπιδεκτικὸν ζυμώσεως καὶ οὕτω παράγεται ὁ δεύτερος καὶ τέλος ὁ τρίτος οἶνος, οὕτω δὲ λαμβάνομεν πλειότερον οἶνον, ὅταν αἱ σταφυλαί μας ἔχωσι πλειότερον σάκχαρον ὡς προηγουμένως ἔλεγον.»

Ἐν τῇ αὐτῇ καὶ τῇ 31ῃ σελίδι λέγει «Μετὰ τὴν ἐκκοπὴν καὶ συναγωγὴν τῶν σταφυλῶν πρόκεινται ἡμῖν δύο τινά· ἢ θὰ ἀποχωρίσωμεν τὰς ῥάγας τῶν ἰαέσχαων ἢ θὰ τὰς μεταχειρισθώμεν μετ' αὐτῶν. Ἡ ἀποχώρισις ἀπὸ τῶν κοτσάντων (ἄτρακα καὶ μίσχοι καλοῦνται ἄλλως) γίνεται εἴτε διὰ τῶν χειρῶν εἴτε δι' ἰδιαιτέρου ξυλένου περιθωρέου (τελάρου, κτενίου) ἐπὶ τοῦ ὁποίου INE καρφωμένοι ξύλινοι ῥάβδοι εἰς ἀπόστασιν μικροτέραν τοῦ συνήθους μεγέθους τῶν ῥαγῶν.» Περιέργον πρᾶγματι εἶνε τὸ σαλατοειδῶς περιγραφόμενον αὐτὸ περιθώριον ἢ τελάρον, τὸ πλαταίσιο δηλαδή, ὅπερ κατὰ τὸν κ. Ρ. δύναται συγχρόνως νὰ ᾔηνε καὶ κτένεον (διὰ κτένισμα τῶν ἐκ τενεκέ

κεφαλῶν ἔσως). Τὴν δὲ μεταχειρίσιν τῶν ῥαγῶν ὡς καὶ τὴν μεταχειρίσιν τῆς κριθῆς (σελ. 18) καὶ τῶν σταφυλῶν (σελ. 33), ἄλλ' ἰδίως τὴν ὑπογεγραμμένην μεταχειρίσιν (σελ. 92) δὲν εὐρίσκεις, ὡς ἀναγνώστα, κἄπως ὑποπτον ;

Ἄλλ' ἰδίως διδακτικῶς εἶνε τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ ἀναφερόμενα ὑπὸ τοῦ κ. Ρ. περὶ μίσχων καὶ κοτσάντων. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας, ὁ πρὸς τὰ λείψανα τῶν ὁποίων σεβασμὸς τοῦ κ. Ρουσοπούλου (εἰς τινὰς περιστάσεις) εἶνε πασίγνωστος, συνήθως ἐκάλουν ἄδιακρίτως μίσχους τὰ τῶν καρπῶν καὶ τῶν φύλλων κοτσάνια.

Οὐχ ἤττον τὰ κατὰ τὸν κ. Ρουσόπουλον κοτσάνια τῶν σταφυλῶν, τὰ ὁποῖα ἀλλαχοῦ ὀνομάζει στέμφυλα (μάλιστα στέμφυλα, ἴδε σελ. 127, στ. 24—25), οἱ ἀρχαῖοι ὠνόμαζον βοτρυγούς· ὁ Ἀθήναιος δὲ ὀνομάζει τὰ κοτσάνια τῶν καρπῶν ἐπικάρπια. Σήμερον τὰ μὲν κοτσάνια τῶν φύλλων καλοῦμεν μίσχους, τὰ δὲ τῶν καρπῶν ποδίσκους, ἰδιαιτέρως δὲ τὰ κοτσάνια τῶν σταφυλῶν, τὰς οὐράς ἢ, κυριολεκτικώτερον, τὰ τσίμπουρα λέγομεν βοτρυγούς, ὡς καὶ οἱ ἀρχαῖοι. Συγγέων πάντα ταῦτα ὁ κ. Ρουσόπουλος τ' ἀποκαλεῖ ἄδιακρίτως στέμφυλα, κοτσάνια ἢ μίσχους, οὐχὶ δὲ ἄπαξ, ἀλλὰ πλειστάκις.

Σημειωτέον δὲ ὅτι διάκρισις μετὰξὺ κοτσάντων τῶν φύλλων καὶ τῶν καρπῶν γίνεται πολλάκις καὶ ἐν τῇ καθομιλουμένῃ. Κοτσάνι λέγομεν γενικῶς πᾶν μικρὸν κλαδίον ὡς καὶ τὰ μέρη δι' ὧν συναρτῶνται πρὸς τὸ φυτόν τὰ φύλλα καὶ οἱ καρποὶ τσουγι καλοῦμεν μόνον τὸν μίσχον ἢ τὸν ποδίσκον, ποδάρι δὲ συνήθως μόνον τὸν ποδίσκον (ἐξ οὗ καὶ ἡ κοίτοποδαροῦσα)· ἀλλὰ τσίμπουροι ὀνομάζομεν μόνον τὸν βότρυγον, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου οὐράνι καλοῦμεν τὸν τε μίσχον καὶ τὸν ποδίσκον, ἐξ οὗ καὶ ἡ παροιμία ἀπίσω χεῖ τὴν οὐρά τ' ἀχλάδι», ἣν παροιμίαν ὁ κ. Ρουσόπουλος, ὀμιλῶν ἢ γράφων, ὀφείλει νὰ ἔχη πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν.

Ἦ δὲ νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς οἰκογενειακῆς ὀρθογραφίας τοῦ ἔνε ἀντὶ τῆς ὑπὸ πάντων τηρουμένης γραφῆς με EI ; Μήπως εὐρέθη καὶ αὐτὸ ἐπὶ πακύρου ἢ ἀρχαίου ἀγγείου

φυγαδευθέντος εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ὑπὸ τινος ἀρχαιοκαπήλου; Ταῦτα καὶ τοιαῦτα εἶνε τινὰ τῶν ἀμαρτημάτων καὶ τῶν νοστιμωτέρων σαλατῶν (ἀπασῶν γερμανικῆς συνθέσεως) τῶν ἀπαντωμένων εἰς τὰς ἐκκεσεπέντε πρώτας σελίδας (9—33) φυλλάδας τινός τοῦ ἀρχαιοπρεποῦς κ. Ρουσοπούλου· τὰς ὑπολοίπους δὲ ἐξετάσωμεν προσεχῶς πρὸς θυμηδίαν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Ἀκροπόλεως» καὶ πρὸς διδασκαλίαν τῶν κατηγουμένων τῆς ἐπιστήμης, οἵτινες δὲν δύνανται νὰ ἐνοήσωσιν ὅτι αἱ γνώσεις των εὐρίσκονται εἰσέτι ἐν τῇ ἀρχεγόνῃ καταστάσει ἐν ἣ εὐρίσκεται τὸ ἀμορφον ξύλον προτοῦ μορφωθῆ ὑπὸ τοῦ τορευτοῦ.

à renouir
ΑΓΡΙΚΟΛΑΣ

ΚΟΙΝΩΦΕΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Περὶ τοῦ τερεκέ

Τερεκέν καλοῦσι καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀνατολήν τὸ κασσιτερωμένον ἐκ σιδήρου ἔλασμα, ὅπερ καὶ λευκοσίδηρος κοινῶς λέγεται. Ἡ χρῆσις τοῦ τερεκέ εἶνε κοινοτάτη, κατασκευαζομένων ἐξ αὐτοῦ ὑπὸ τῶν φανοποιῶν (καὶ οὐχὶ φΑΙ-νοποιῶν, δι' ὃ καὶ φΑΙρικόν καὶ οὐχὶ φΑΙρικόν ὀξὺ) παντοίων ἀγγείων καὶ σκευῶν χρησιμωτάτων. Τὸ μέταλλον δι' οὐ γανῶνεται τὰ ἔλασμα ἢ φύλλον σιδήρου ὅπως ἀποτελέσῃ τὸν τερεκέν, λέγεται κασσίτερος. Τὸ μέταλλον τοῦτο ἦτο γνωστὸν εἰς τὸν Ὀμηρον καὶ τὸν Ἡσίοδον. «Τὸ ἐλληνικὸν ὄνομα τοῦ μεταλλοῦ τούτου φαίνεται ὄν ἀραβικῆς καταγωγῆς. . . Ὁ κασσίτερος οὔτε κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὑπῆρξεν, οὔτε νῦν εὐρίσκεται ὡς αὐτοφύης ἐν τῇ φύσει, τὰ δὲ ὄρυκτά αὐτοῦ δὲν εἶνε ἄφθονα καὶ ὑπάρχουσιν ἐν τισὶ μόνον χώραις. (Χημεία Χρηστομάνου, τόμ. Α', σελ. 591).

Κατ' ἐπέκτασιν τερεκέν καλοῦσιν ὡσαύτως καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀνατολήν πάντα ἄνθρωπον κοῦφον, ἀνόη-

τον, ψεύστην καὶ ἀμαθῆ· πάντα ἀποτυφλούμενον ἐκ τῆς πείνης, τῆς μοχθηρίας καὶ τῆς ἀεργίας. Ἡ ἐπέκτασις αὕτη τῆς σημασίας τῆς λέξεως τερεκέ εἰδόθη ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐνεκα τῆς σχέσεως, ἥτις ὑπάρχει μεταξὺ τῆς κουφότητος τῶν ἐκ λευκοσίδηρου κατασκευαζομένων ἀγγείων καὶ ἐτέρων ἀγγείων ἐντελῶς κενῶν, τὰ ὅποια φέρουσιν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι. — Μεγὰ ἡ σοφία τοῦ λαοῦ! !

Αὗται εἶνε αἱ μόναι σημασίαι τῆς λέξεως τερεκέ. Οὐδέποτε σιδηρόφυλλον γανῶμενον δι' οἰουδήποτε τρόπου καὶ δι' οἰουδήποτε ἄλλου μετάλλου, πλὴν τοῦ κασσιτέρου, καλεῖται τερεκέ.

Ἐν τούτοις ὁ κ. Ρουσόπουλος, ἐν τῇ μεταφράσει τῆς χημείας τοῦ Ρόσκω, μᾶς πληροφορεῖ περὶ τοῦ ἐναντίου, λέγων ὅτι ὁ τερεκέ εἶνε τὸ γανῶμενον διὰ ψευδαργύρου (ζίνγκου) σιδηρόφυλλον (ἴδε Ἐπίτομον ἐγχειρίδιον τῆς χημείας, ὑπὸ Ὁ. Ρουσοπούλου, κεφάλαιον ψευδαργύρος, σελ. 265). Ὑποθέσαντες κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ χωρίου τούτου ὅτι πρόκειται περὶ τυπογραφικοῦ λάθους ἀνετρέξαμεν εἰς τὸν πίνακα τῶν παρῶριμῶν (σελ. 374), ἀλλ' οὐδεμίαν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εὔρομεν διόρθωσιν — οὔτε προσθήκην λέξεως εἶδος οὔτε ἀφαίρεσιν λέξεως τερεκέ. Πρὸς τούτοις διήλθομεν ὁλόκληρον τὸ κεφάλαιον περὶ κασσιτέρου (σελ. 331—335), ἐνθα ὤφειλε νὰ μνημονεύηται ὁ τερεκέ· ἀλλ' οὐδὲν περὶ τερεκέ ἀναφέρεται, ὡς λόγου χάριν ἀναφέρεται ἐν τῷ αὐτῷ κεφαλαίῳ τῆς χημείας τοῦ Χρηστομάνου (Τόμ. Α', σελ. 594).

Ἐπὶ τέλους ἵνα τηρήσωμεν τὴν συνείδησιν ἡμῶν ἄμωμον ἀπὸ πάσης ἀδίκου ὑπονοίας κατεφύγαμεν εἰς αὐτὸ τὸ πρωτότυπον κείμενον τοῦ Ρόσκω (H. E. Roscoe's Elementary Chemistry-Macmillan and Co., London, σελ. 214—215). Τί δὲ εὐρίσκομεν ἐνταῦθα; ὅτι ἐν μὲν τῷ περὶ ψευδαργύρου (zinc) κεφαλαίῳ οὐδὲν τερεκεδοειδές ἀναγράφεται, ἐνῶ ἐν τῷ περὶ κασσιτέρου (tin, σελ. 235) γίνεται λόγος περὶ τερεκεδοποιίας (tin-plating) καὶ τερεκετζίδων (plumbers). Φαίνεται λοιπὸν, ὅτι μεταφράσας τὸν Ρόσκω ὁ κ. Ρουσόπουλος ἐδιώρθησεν αὐτὸν καὶ ἐνταῦθα ὡς καὶ εἰς ἄλλα χωρία.

Ἐπειμύθειον. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διδασκόμεθα, ὅτι τὸ μεταφράζειν, συγγράφειν καὶ ἐπικρίνειν εἶνε ἔργα οὐχὶ τοῦ παντός.

à renvoi
ΑΓΡΙΚΟΛΑΣ

Ἡ σύνταξις τῆς «Ἑλληνικῆς Γεωργίας» πεισθεῖσα ἐκ τῆς λογικῆς τοῦ «Ἀγρικόλα», ὅστις ὑποστηρίζει ὅτι πᾶς πολίτης ὀφείλει νὰ συντελῇ εἰς τὸ νὰ γίνηται καταφανῆς ἢ τενεκεδοειδῆς κουφότης ἀμαθῶν τινῶν ταραχοποιῶν φρονούντων ὅτι δύναται νὰ περᾶσωσιν ὡς σπουδαῖοι ἂν ὑβρίζωσι καὶ συκοφαντῶσι τοὺς ἀνωτέρους αὐτῶν, ἀναδημοσιεύει ἀνωτέρω τὰ ἐν τῇ «Ἀκροπόλει» κατὰ τὸν ἐνεστῶτα μῆνα δημοσιευθέντα ὑπὸ τοῦ «Ἀγρικόλα», ἀυξάνουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν σελίδων καὶ τοῦ παρόντος τεύχους.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω δημοσιευομένων γίνεται καταφανῆς ἡ περὶ τὰ χημικὰ, οἰνολογικὰ, γεωγραφικὰ καὶ τὴν γλῶσσαν τρανὴ ἀμάθεια θρασέος τινὸς παιδαρίου ἐπαγγελλομένου τὸν ἐπιστήμονα. Ἡ ἀμάθεια αὐτοῦ ἦτο μὲν γνωστὴ ἅπασιν τοῖς ἐνταῦθα ἐπιστήμοσιν, οἵτινες μετὰ μειδιάματος ἀναφέρουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἀλλ' ἠγνοεῖτο ἴσως ὑπὸ τῶν πολλῶν, εἰς οὓς οὗτος παρουσιάζεται ὡς φωστῆρ, δυνάμενος οὕτω νὰ γίνῃ πρόξενος ἀνεπανορθῶτων ζημιῶν. Ὅθεν ὀφείλονται χάριτες τῷ «Ἀγρικόλα» ὅστις ἔσχε τὴν πρωτοβουλίαν νὰ καταδειξῇ εἰς τὸ κοινὸν τὴν κουφότητα τοῦ κυρίου τούτου.

Ἡ Σύνταξις

ΕΛΑΤΤΩΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΣΤΑΦΙΔΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟΥ ΤΕΛΟΥΣ
ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ

Αἱ ἀπὸ τινος ἀρξάμεναι μεταξὺ τῆς ἡμετέρας καὶ τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως διαπραγματεύσεις περὶ ἐλαττώσεως τοῦ ἐπι

τῆς κορινθιακῆς σταφίδος εἰσαγωγικοῦ τέλους ἔλιξαν αἰσίως περὶ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος μηνός, ὅτε ὑπεγράφη μεταξὺ τοῦ ἐν Λονδίῳ ἡμετέρου πρέσβεως κ. Ἰων. Γ. Γενναδίου καὶ τοῦ προέδρου τῆς ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως λόρδου Σαλισβουρὺ ἡ ἐπομένη σύμβασις:

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος τῆς Βασιλίσσης τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλῃς Βρεττανίας καὶ Ἰρλανδίας, ἐπιθυμοῦσαι ἵνα ἀναπτύξωσι τὸ μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν ἐμπόριον, συνεφώνησαν, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῆς κυρώσεως τῶν οἰκείων νομοθετικῶν σωμάτων, περὶ τῶν ἐπομένων δασμολογικῶν μεταρρυθμίσεων.

1. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Αὐτῆς Βρεττανικῆς Μεγαλειότητος ὑποχρεοῦται, ἵνα συστήσῃ εἰς τὴν Βουλὴν, ὅπως ὁ ἐπὶ τῆς εἰσαγομένης εἰς τὸ Ἡνωμένον Βασίλειον τῆς Μεγάλῃς Βρεττανίας καὶ Ἰρλανδίας κορινθιακῆς σταφίδος δασμὸς ἐλαττωθῇ ἀπὸ 7 σελινίων εἰς δύο σελίνια κατὰ στατῆρα ἀγγλικόν.

2. Ἡ Κυβέρνησις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων ὑποχρεοῦται, ἵνα συστήσῃ εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὲρ τῶν Βρεττανικῆς καταγωγῆς ἢ τέχνης ἀντικειμένων ἀτελείας ἢ ἐλαττώσεις τῶν ἐν τῷ τελωνειακῷ δασμολογίῳ ἀναγεγραμμένων τελῶν κατὰ τὸν ἑδε συνημμένον πίνακα. Αἱ ἀτελείαι ἢ αἱ ἐλαττώσεις αὗται οὐδόπως ἀναιροῦσι τὸ δικαίωμα πρὸς εἰσπράξιν διαφυλιῶν ἢ ἄλλων εἰδικῶν ἢ τοπικῶν φόρων ἤδη ἐπιβληθέντων ἢ ἐν τῷ μέλλοντι ἐπιβληθησομένων ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς συμφωνίας ταύτης εὐνοουμένων ειδῶν, ἰδίᾳ δὲ πρὸς εἰσπράξιν τῶν προσθέτων εἰσαγωγικῶν τελῶν τῶν τυχόν ἐπιβληθησομένων εἰς ἀντιστάθμισιν τῆς καταργήσεως τῶν διαφυλιῶν τελῶν.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων θέλει συστήσῃ πρὸς τούτους εἰς τὴν Βουλὴν, ὅπως ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς μὴ ἀυξήσεως τοῦ ποσοῦ τοῦ ἤδη κατὰ τὴν ἐξαγωγήν τῆς κορινθιακῆς σταφίδος εἰσπραττομένου ἐγγείου φόρου.

3. Ἡ ἀνωτέρω συμφωνία θέλει διαρκέσει ὅσον καὶ ἡ συνθήκη τῆς 10 Νοεμβρίου (29 Ὀκτωβρίου) 1886 (*).

Ἐγένετο ἐν Λονδίνῳ εἰς διπλοῦν τὴν 28 (16) Μαρτίου 1890.

(Ἵπογρα.) GENNAΔΙΟΣ
(Ἵπογρα.) SALISBURY

Συνημιμένον

Μεταρρυθμίσεις συνομολογηθεῖσαι διὰ τῆς Συμφωνίας τῆς 28 Μαρτίου 1890 ἐν τῷ Ἑλληνικῷ τελωνιακῷ δρασμολογίῳ ὑπὲρ ἀντικειμένων Βρετανικῆς καταγωγῆς ἢ τέχνης εἰσαγομένων εἰς Ἑλλάδα.

Ἴρθος ἀλίπαστοι

Κλάσις 11. Ρέγγαι· τέλος 30 λεπτῶν κατ' ὀκτῶν, μειοῦται εἰς 20 λεπτά.

Νήματα καὶ κλωστοὶ ἐκ βάμβακος

Κλάσις 152. Νήματα ἀλευκαστα ἀπαλά

α') μέχρι ἀγγλικοῦ ἀριθμοῦ 24· τέλος 50 λεπτῶν κατ' ὀκτῶν, μειοῦται εἰς 50 λεπτά.

β') ἄνω τοῦ ἀγγλικοῦ ἀριθμοῦ 24· τέλος 30 λεπτῶν κατ' ὀκτῶν μειοῦται εἰς 60 λεπτά.

Κλάσις 151. Νήματα λελευκασμένα ἀπαλά

α') ἄνω τοῦ ἀγγλικοῦ ἀριθμοῦ 24· τέλος 88 λεπτῶν κατ' ὀκτῶν, μειοῦται εἰς 66 λεπτά.

Κλάσις 154. Νήματα ὕδατοβαφῆ ἀπαλά

β') ἄνω τοῦ ἀγγλικοῦ ἀριθμοῦ 24· τέλος 1,04 δραχ. κατ' ὀκτῶν, μειοῦται εἰς 80 λεπτά.

Ἡ μετὰ τὴν κλάσιν 155 ὑποσημείωσις περὶ προσθέτου δασμοῦ 20 ο)ο διαγράφεται.

Φυτικά βαφαὶ

Κλάσις 59. Λουλάκιον· τέλος 3 δραχ. κατ' ὀκτῶν μειοῦται εἰς 10 λεπτά.

Χημικὰ προϊόντα

Κλάσις 103. γ') Ὁξέα κεκαθαρμένα, ἢ τὸ θεϊκόν ὀξύ (σπίρτον βεντριολίου), τὸ ὕδροχλωρικόν ὀξύ (σπίρτον ἀλατος), τὸ νιτρικόν ὀξύ (aqua forte), τὸ φανικόν ὀξύ καὶ τὰ τοιαῦτα ὡς καὶ πᾶν ἕτερον χημικόν

(*) Ἦτοι μέχρι τοῦ Ἀπριλίου τοῦ 1897. Σ. Σ.

μικόν προϊόν μὴ κατονομαζόμενον· τέλος 20 λεπτῶν κατ' ὀκτῶν, μειοῦται εἰς 10 λεπτά.

Κλάσις 103. β') Ὁξέα ἀκάθαρτα (ἀγοραῖα)· τέλος 10 λεπτῶν κατ' ὀκτῶν καταργεῖται.

Ἵφάσματα ἐκ βάμβακος

Κλάσις 157. Ἀλευκαστα μὴ εἰδικῶς κατονομαζόμενα· α') τέλος 80 λεπτῶν κατ' ὀκτῶν, μειοῦται εἰς 70 λεπτά· β') καὶ γ') τέλη 96 λεπτῶν καὶ 1,12 δρ. κατ' ὀκτῶν, συγχωνεύονται εἰς ἐνιαῖον τέλος 80 λεπτῶν.

Κλάσις 158. Λελευκασμένα μὴ εἰδικῶς κατονομαζόμενα· τέλος 40 ο)ο ἐπὶ πλέον τοῦ τῶν ἀλευκαστιῶν, ἀντικαθίσταται δι' ἐνιαῖου τέλους 1 δραχμῆς κατ' ὀκτῶν ἄνευ τῆς αὐξήσεως τῶν 40 ο)ο.

Κλάσις 159. Νηματοβαφῆ τετυπωμένα ἢ ἐλαιοβαφῆ μὴ εἰδικῶς κατονομαζόμενα· τέλος 8 ο)ο ἐπὶ πλέον τοῦ τῶν ἀλευκαστιῶν, ἀντικαθίσταται δι' ἐνιαῖου τέλους, 1,20 δραχ. κατ' ὀκτῶν ἄνευ τῆς αὐξήσεως τῶν 8 ο)ο.

Κλάσις 161. Τελευταία περίοδος. Ἀσπρόρρουχα καὶ τὰ κεντημένα εἶδη (πλὴν τῶν ἐτοιμῶν ἐνδυμάτων ἐξωτερικῆς χρήσεως)· τέλος 5 δραχ. κατ' ὀκτῶν μειοῦται εἰς 3 δραχμάς.

Κλάσις 163. α') Χνουδιωτά (φέλπαι ἢ φελποσιδῆ κρετόν, σατέν, πικέδες)· τέλος 3 δραχμῶν κατ' ὀκτῶν, διατηρεῖται διὰ τὰ χνουδιωτά, φέλπας ἢ φελποσιδῆ μὴ εἰδικῶς κατονομαζόμενα, καὶ μειοῦται εἰς 2 δραχμάς διὰ πάντα τὰ ἀνωτέρω εἰδικῶς κατονομαζόμενα εἶδη.

Κλάσις 164. Ἐτοιμα ἐνδύματα ἀνδρῶν καὶ παιδῶν· τέλος 50 ο)ο πρόσθετον ἐπὶ τοῦ τέλους τοῦ ὑφάσματος ἐξ οὗ εἶσι κατασκευασμένα, μειοῦται εἰς 40 ο)ο.

Ἵφάσματα ἐκ λινόυ, καννάβειος ἢ ιούτης

Κλάσις 168. Ἵφάσματα ἐκ λινόυ, ἢ καννάβειος ἢ ιούτης μὴ εἰδικῶς κατονομαζόμενα.

α') Περιέχοντα κλωστάς στήμονος μείον τῶν 12 ἐκ. 5)1000 (1 μέτρον, ἕκαστε τοῦ διὰ κατασκευὴν σάκκων, χονδροῦ ὑφάσματος· τέλος 1,10 δραχ. κατ' ὀκτῶν, μειοῦται εἰς 90 λεπτά.

β') Περιέχοντα κλωστάς στήμονος ἀπὸ 12 καὶ ἄνω 5)1000 τετραγωνικοῦ μέτρον τέλος 3 δραχ. κατ' ὀκτῶν, μειοῦται εἰς 2 δραχμάς.

Κλάσις 170. Τρίχαπτα, δανιέλλα καὶ κεντημάτα τέλος 36 δρ. κατ' ὀκτῶν, μειοῦται εἰς 15 δραχμάς.

Κλάσις 171. Τούλια, γάζαι, βατίστα, καὶ ἄλλα ἀραιοῦφῆ τέλος 16 δρ. κατ' ὀκτῶν, μειοῦται εἰς 8 δραχμάς.

Κλάσις 172. Χνουδιωτά, ταινιοπλέγματα (πασμαντεριά), πᾶρυφαί, ται-

νίαι κλπ. και άσπρόρουχα τέλος 6 δρ. κατ' όκάν, μειούται εις 3 δραχμάς.

Κλάσις 172. Έτοιμα ένδύματα γυναικών και κορασίων.

α) Άπλά τέλος 20 δρ. κατ' όκάν μειούται εις 15 δραχμάς.

β) Μετά κεντημάτων ή τριχάπτων και άνευ άφαιρέσεως αποβάρου τέλος 31 δρ. κατ' όκάν, μειούται εις 15 δραχμάς.

Υφάσματα μάλλινα ή τρίγωνα

Κλάσις 177. γ) Τάπητες μάλλινοι και μαλλινοβάμβαχοι ύφασμένοι ή πεπλεγμένοι ως και οι σύμμικτοι εκ μαλλίου και καννάβειω ή και Ιούτης τέλος 2, 50 δρ. κατ' όκάν μειούται εις 2 δραχμάς.

Κλάσις 185. Υφάσματα εκ μαλλίου ή άλλου ζωτικ. υήματος (τριχός) μή ειδικώς κατονομαζόμενα παντός χρώματος και κατασκευής (πλήν των λεπτοϋφών, ελον γαζών και των δικτυωτών, τουλλιου, γρεναδίνης και των όμοειδών αυτών) έχόντων τών στήμονα [στημόνιον] ή τήν κρέκην [ύφάδιον] όλωςχερώς εκ βάμβακος ή τόν βάμβακα ύπερούντα έν τῷ στήμονι και τῇ κρέκῃ.

α) Μέχρι βάρους 200 γραμ. [δρ. 62, 1]2 κατ' τετραγωνικόν μέτρον τέλος 2, 50 δρ. κατ' όκάν μειούται εις 2 δραχμάς.

β) Άνω βάρους 200 γραμ. [πλέον δράμ. 52 1]2 κατ' τετραγωνικόν μέτρον τέλος 1, 60 δρ. κατ' όκάν μειούται εις 1, 30 δραχμ.

Όστε άπέναντι μικρών, σχετικώς, ανταλλαγματών ή άγγλική κυβέρνησις έλαττοί τόν επί τῆς σταφίδος δασμόν από έπτά σελίνια εις δύο μόνον κατ' άγγλικόν καντάριον, ήτοι εκατόν δώδεκα άγγλικάς λίτρας. Ισοδυναμεί δέ ή άγγλική λίτρα πρὸς δράμια 141 ⁷³/₁₀₀ (γραμμ. 453 ⁵⁴/₁₀₀) ένφ ή ένετικῆ, ήτις χρησιμοποιείται έν τῷ έμπορίῳ τῆς σταφίδος παρ' ήμιν, ίσοδυναμεί πρὸς δρμ. 149 (γραμμ. 577).

Η σταφίς, ως και άλλοι ξηροί καρποί, έθεωρούντο άνέκαθεν έν Άγγλιᾷ ως είδος πολυτελείας και έπομένως δυνάμενοι να ύποστῶσι βαρείαν φορολογίαν. Όθεν πρὸ τοῦ 1834 διά τας 112 άγγλικάς λίτρας σταφίδος κατεβάλετο δασμός εκ 44 σελινίων και τεσσάρων πενών τῷ 1834, ο δασμός ούτος ήλαττώθη κατ' τὸ ήμισυ, τῷ 1844 ύπεβιβάθη εις 15 σελίνια και 9 πένες, τῷ δέ 1860 εις έπτά.

Τὸ σελίνιον ίσοδυναμεί πρὸς φράγκα χρυσᾷ 1, 26 ήτοι πρὸς δραχμάς τρεχούσας (πρὸς λεπτά 123 τὸ φράγκόν) 1.53, τὰ

έπτὰ λοιπὸν σελίνια άντιστοιχοῦσι πρὸς δραχμ. 10.71. Έπειδὴ δέ οι χίλιαί ένετικαί λίτραι σταφίδος ίσοδυναμοῦσι πρὸς καντάρια άγγλικά 9, ⁹/₁₀ (*) ο δι' αὐτάς κατεβαλλόμενος δασμός άνήρχετο εις δραχμάς 100.45 ένφ διά τῆς γενομένης σήμερον έλαττώσεως θα κατέλθῃ εις δραχμάς 28.50 μόνον.

Έπειδὴ δέ ή Άγγλία εκ τοῦ επί τῆς σταφίδος δασμοῦ εισέπραττεν έτησίως περί τὰ δέκα εκατομμύρια φράγκα χρυσᾷ θα εισπράττῃ σήμερον, άν ύποθέσωμεν ότι θα εξακολουθήσῃ εισαγόμενον τὸ αὐτὸ ποσὸν κορινθιακῆς σταφίδος, μόνον 2, 850, 000 τῶν ύπολοιπομένων 7, 150, 000 φρ. ήτοι 8, 650, 000 περίπου δραχμῶν μενόντων κατ' τὸ πλεϊστον πρὸς όφελος τῶν ήμετέρων σταφιδοπαραγωγέων.

Άλλά τὸ μέγιστον και τὸ σημαντικώτερον κέρδος όπερ θα προκύψῃ εκ τῆς σπουδαιοτάτης ταύτης έλαττώσεως τοῦ εισαγωγικοῦ τέλους επί τῆς σταφίδος εἶνε ή τῆς καταναλώσεως αὐτῆς αύξησις, ήτις άφαικτως και ταχέως έντεθῆεν θα προκύψῃ.

ΟΙ ΟΙΝΟΙ ΤΩΝ ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΩΝ ΧΩΡΩΝ

Έσχάτως έλάβομεν λεπτομερῆ έκθεσιν τοῦ έν Πανόρμῳ τῆς Σικελίας γενικοῦ προξένου τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας περί τῆς παραγωγῆς τῶν οίνων έν Σικελίᾳ, δημοσιευθεῖσαν ύπό τοῦ άγγλικοῦ ύπουργείου τῶν Έξωτερικῶν έν τῷ 143 άριθ. τῶν Reports on subjects of general and commercial interest (London, 1889).

Έν τῇ έκθέσει ταύτῃ έξετάζεται τὸ ζήτημα τῆς παραγωγῆς και καταναλώσεως τῶν οίνων τῆς μεσημβρινῆς Ιταλίας και ιδίως τῆς Σικελίας μεθ' όλου εκείνου τοῦ πρακτικοῦ και έμπορικοῦ πνεύματος, όπερ χαρακτηρίζει τὰ τέκνα τῆς Αλβιῶνος.

(*) Χίλιαί ένετικαί λίτραι ίσοδυναμοῦσι πρὸς 1051. 1]2 άγγλικάς.

Ἐκ τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἀποδεικνύεται ἐναργέστατα ὅτι πρὸς κατασκευὴν ἐκλεκτῶν μελάνων οἴνων τῆς τραπέζης, οἴνους παραδέχεται αὐτοὺς σήμερον τὸ ἐμπόριον, δὲν ἀρκεῖ νὰ διαθέτωμεν ἄφθονα κεφάλαια πρὸς κατασκευὴν καταλλήλων οἴναποθηκῶν καὶ διατήρησιν τοῦ οἴνου ἐπὶ πολὺν χρόνον πρὸ τῆς ἐξοδεύσεως αὐτοῦ, δὲν ἀρκεῖ νὰ μεταφέρωμεν καὶ ἐμφυτεύωμεν ποικιλίας ἀμπέλων, αἵτινες εἰς ὠρισμένας χώρας ἀποφέρουσιν ὄνομαστους οἴνους, δὲν ἀρκεῖ νὰ μισθώσωμεν Γάλλους ἀμπελοῦργούς καὶ οἴνοποιούς κεκτημένους πολυετῆ καὶ πολύτιμον πείραν καὶ προεργασμένους ἐκ τῶν διαμερισμάτων τῆς Γαλλίας ἐνθα παράγονται οἱ ἐκλεκτότεροι οἴνοι, δὲν ἀρκεῖ νὰ μὴ ἀποθαρρυνώμεθα ἐκ τῶν πρώτων ἀποτυχιῶν. Πρὸς κατασκευὴν ἐκλεκτῶν μελάνων οἴνων τῆς τραπέζης, λέγομεν, δὲν ἀρκούσι πάντα ταῦτα ἀπαιτεῖται καὶ ἕτερόν τι, ὅπερ δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς καλῆς θελήσεως τοῦ ἀποφασίζοντος ἀντὶ πάσης θυσίας νὰ κατασκευάσῃ τοιοῦτους οἴνους.

Αὐτὸ δὲ τὸ εἶναι τὸ κλῆμα. Ἐκλεκτὸς ἐπιτραπέζιος μέλας οἴνος, ὡς σήμερον νοοῦσιν αὐτὸν οἱ οἴνογνώσται, ὡς σήμερον ζεῖται καὶ ἀκριβοπληρώνει αὐτὸν τὸ ἐμπόριον, δὲν κατασκευάζεται εἰς τὰς μεσημβρινὰς χώρας. Οἱ οἴνοι οὗτοι κατασκευάζονται εἰς ὠρισμένας χώρας, ἐχούσας ὠρισμένον κλῆμα, ὠρισμένην θερμοκρασίαν κατὰ τὸ θέρος καὶ ἰδίως κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ὠριμάνσεως τῆς σταφυλῆς καὶ τῆς ζυμώσεως.

Ἐὰν ἡ κατασκευὴ τοιούτων οἴνων δὲν παρεκωλύετο ὑπὸ τοῦ φυσικοῦ τούτου νόμου, πρῶτοι οἱ μεσημβρινοὶ Γάλλοι καὶ οἱ ἀποικοὶ Γάλλοι τῆς Ἀλγερίας ἀντὶ τῶν κοινῶν οἴνων οὕς ἤδη παράγουσι, θ' ἀπειρημῶντο τοὺς βουργουνδιακοὺς καὶ τοὺς βορδιγαλλίους ἔχοντες πρόχειρα καὶ ἄφθονα τὰ κεφάλαια, τὰς ἐκλεκτὰς ποικιλίας τῶν ἀμπέλων, τὴν προαιώνιον πείραν καὶ ἰδίως τὴν κεκτημένην φήμην, ἥτις εἶναι ἀνεκτίμητος καὶ ἡ ὁποία, προκειμένου περὶ ἐξοδεύσεως προϊόντος τίνος, εἶναι τὸ σπουδαιότερον πλεονέκτημα.

Ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν πάμπολλαι προσπάθειαι κατέβληθησαν καὶ ἐν τῇ μεσημβρινῇ Γαλλίᾳ καὶ ἐν Ἀλγερίᾳ ὑπὸ ἐμ-

πειροτάτων δὲ Γάλλων ἀμπελοῦργῶν καὶ οἴνοποιῶν, ὅπως δι' ὕλικου τῶν χωρῶν τούτων ἐπιτευχθῆ ἡ κατασκευὴ, ἡ ἀπομίμησης τῶν ἐκλεκτῶν οἴνων τῆς Βουργουνδίας καὶ τῆς Πιρόνδης, ἀλλὰ πᾶσαι αἱ προσπάθειαι αὐταὶ ἀπέβησαν μάταιαι, τὰ δὲ καταβληθέντα μεγάλα κεφάλαια ἀπωλέσθησαν εἰς μάτην.

Αἱ ἀτυχεῖς αὐταὶ ἀπόπειραι, αἱ πολλὰ στοιχίσασαι τοῖς Γάλλοις τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀλγερίας, ἐδίδαξαν αὐτοὺς ὅτι ἐκ τῶν ἀμπελώνων των δύνανται καὶ ὀφείλουσιν ν' ἀπαιτήσωσι πρὸς ἄλλ' οὐχὶ καὶ ποιῶν.

Ἀλλὰ τὸ πάθημα τοῦτο τῶν Γάλλων δὲν ἐχρησίμωσεν ὡς μάθημα εἰς τοὺς μεσημβρινοὺς Ἰταλοὺς, καὶ δὴ εἰς τοὺς Σικελοὺς, οἵτινες, ἐπιδοθέντες ἀπὸ τινῶν ἐτῶν εἰς τὴν κατασκευὴν ἐκλεκτῶν δῆθεν οἴνων, ἔχουσιν ἤδη πρὸ αὐτῶν τὰ ἥκιστα εὐάρεστα ἀποτελέσματα τῆς παρατόλμου ταύτης ἀποπείρας των.

Ἄρα τὰ παραδείγματα ταῦτα θὰ χρησιμεύσωσιν ἡμῖν τοῦλάχιστον ὡς μαθήματα; Ἀμφιβόλλομεν.

Πᾶς λαὸς πέπρωται νὰ διέλθῃ τὴν παιδικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν καθ' ἣν εὐκόλως δύναται, παρασυρόμενος ὑπὸ τῆς περισσείας οἰήσεως, εὐπιστίας, ἐπιπολαιότητος καὶ ἀπειρίας τῶν νεανιῶν, νὰ ὑποπέσῃ εἰς ἀνεπανόρθωτα σφάλματα.

Κατὰ τὴν εἰρημένην ἐκθεσιν τοῦ ἐν Πανόρμῳ γεν. προξένου τῆς Μ. Βρετανίας, ἡ μεσημβρινὴ Ἰταλία μέχρι τοῦδε ἐκλεκτοὺς οἴνους ἐπέτυχεν μόνον ἐπιδορπίους λίαν οἴνοπνευματούχους καὶ τινὰς λευκοὺς λίαν ξηροὺς [secs, dry]. Αἱ μέχρι τοῦδε καταβληθεῖσαι ἔκτακτοι προσπάθειαι καὶ ὑπὸ κτηματιῶν εὐποροτάτων πρὸς κατασκευὴν ἐκλεκτῶν ἐπιτραπέζιων μελάνων οἴνων ἀπέτυχον.

Οὕτως ὁ δούξ τῆς Ὠμάλης, εἰς τῶν μεγαλητέρων κτηματιῶν τῆς Σικελίας, ἀπὸ τοῦ 1860 ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα ἐκτάσεως δύο χιλιάδων στρεμμάτων καὶ διὰ τῶν ἐκλεκτοτέρων σικελιακῶν καὶ βορδιγαλλίων κλημάτων. Ὁ ἀμπελῶν οὗτος, ὡς καὶ οἱ πλεῖστοι ἐκτεταμένοι ἀμπελῶνες τῆς Σικελίας, διευθύνεται ὑπὸ παραστατῶν Γάλλων, ἀπασα δὲ ἡ ἀμπελοῦργικὴ καὶ οἴνοποιητικὴ ἐργασία αὐτοῦ ἐκτελεῖται διὰ τῶν τελειότερων

συστημάτων. Αἱ ἄρισταί οἶναποθηκαὶ τοῦ κτήματος τούτου δύνανται νὰ περιλάβωσιν 95—100,000 ἑκατόλιτρα (φορτώματα) οἴνου καὶ 30,000 ἑκατόλιτρα γλεύκους (σελίς ἐκθέσεως 12—15).

Διὰ τῆς αὐτῆς ἐπιμελείας ὡσαύτως καὶ ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐπιφυτεύθησαν ἐν Σικελίᾳ καὶ ἕτεροι παρόμοιοι ἀμπελώνες, προικισθέντες διὰ πολυδαπάνων καὶ τελειοτάτων ἐργαλείων, μηχανῶν, οἶναποθηκῶν καὶ οἰνοδόχων ἀγγείων· ἐν τούτοις πανταχοῦ, προκειμένου περὶ ἐκλεκτῶν μελάνων οἴνων, ἐπετεύχθησαν τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα, ἅτινα εἶνε τὰ ἑξῆς :

«Ὁ οἶνος Κορνο εἶνε γνωστός εἰς τὸ ἐμπόριον μόνον ἀπὸ τοῦ 1876, κατὰ τὰ δεκατρία δὲ ταῦτα ἔτη κατέστη ὁ μᾶλλον γνωστός ἑλαφρὸς σικελιακὸς οἶνος ἐν τε τῷ ἐσωτερικῷ καὶ τῷ ἐξωτερικῷ. Ὑπάρχει λευκὸς καὶ μέλας οἶνος τοῦ Κορνο... Ὁ μέλας Κορνο εἶνε ὡσαύτως καθαρὸς οἶνος, παραπλήσιος ἰσχυροῦ βουργουνδικοῦ, πλὴν, καθ' ὅσον γνωρίζω, δὲν διατηρεῖται καλῶς, ἐλάττωμα, ὅπερ εὖρον εἰς τοὺς μελάνους οἶνους τῆς τε Καλαβρίας καὶ τῆς Σικελίας, ἐνθα δύνανται νὰ παρασκευασθῶσι πόσιμοι (palatable) μέλανες οἶνοι, ἀλλ' οἵτινες μετὰ τινα χρόνον ὀξύνιζουσιν ἢ γίνονται ὑπόξυνοι ἐν τε τῷ βυτίῳ καὶ ἐν ταῖς φιάλαις... Οὐχ ἦττον οἱ οἶνοι τοῦ Κορνο εἰς πολλὰς ἐκθέσεις ἔλαβον χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ μετάλλια καὶ ἐπαίνους. (They can succeed in producing a palatable red wine, but after a certain time it becomes acid or acidulous both in bottle and in cask—σελίς ἐκθέσεως 28)».

Τὴν αὐτὴν γνώμην ἐξέφερον καὶ οἱ ἑλλανοδίκαί τῆς τοῦ 1888 ἐν Λονδίῳ ἐκθέσεως τῶν ἰταλικῶν προϊόντων, εἰπόντες :

«Μόλις ἤρξατο ἡ δοκιμὴ αὐτῶν (τῶν οἴνων) παρατηρήσαμεν ὅτι οἱ πλείστοι εὕρισκοντο εἰσέτι ἐν καταστάσει ζυμώσεως. Ἀπεφασίσαμεν δὲ νὰ θέσωμεν αὐτοὺς ἐκτὸς τοῦ συναγωνισμοῦ ὡς μὴ ἔχοντας ἐμπορικὴν ἀξίαν (σελίς ἐκθέσεως 30).»

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐπισήμων μαρτυριῶν καταφαίνεται ὅτι οὔτε ἡ ἐκλογή τῶν κλημάτων οὔτε ἡ ἐκλογή τῆς τοποθεσίας οὔτε ἡ ἀφθονία τῶν μέσων πρὸς πρόσληψιν ἐμπειρῶν ἀμπε-

λουργῶν καὶ οἰνοποιῶν καὶ πρὸς προμήθειαν τελείων μηχανημάτων καὶ οἰνοδόχων ἀγγείων καὶ πρὸς οἰκοδόμησιν καταλλήλων οἶναποθηκῶν καὶ διατήρησιν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν αὐταῖς τῶν οἴνων, δύνανται νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἐν μεσημβρινᾷ χώρῃ ἐπιτυχίαν ἐπιτραπέζιων μελάνων οἴνων, οἱοὶ σήμερον ζητοῦνται ὑπὸ τοῦ ἐμπορίου.

Εἰς τὰς μεσημβρινὰς χώρας, ἐνεκα τῆς μεγάλης θερμότητος ἢ σταφυλὴ εἶνε σακχαρωδέστατη, τὸ δὲ ἐκ τοῦ σακχάρου ταύτης προερχόμενον οἰνόπνευμα συνήθως εἶνε ἀνώτερον τοῦ ποσοῦ, ὅπερ τὸ ἐμπόριον ἀνέχεται εἰς τοὺς πράγματι ἐκλεκτοὺς ἐπιτραπέζιους μελάνους οἶνους. Οἱ προσπαθοῦντες δὲ νὰ ἐπιτύχωσιν ἐξ ὑλικῶν μεσημβρινῶν χωρῶν ἑλαφροὺς ἐπιτραπέζιους μελάνους οἶνους καταφεύγουσιν εἰς μέσα, ἅτινα ἢ ἐλαττοῦσι τὰ ἄλλα φυσικὰ προτερήματα τοῦ οἴνου ἢ καθιστῶσιν αὐτὸν δυσδιατήρητον.

Ἐνεκα τῆς μεγάλης ὡσαύτως θερμότητος τῶν μεσημβρινῶν χωρῶν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ζυμώσεως, αὕτη γίνεται λίαν θερμώδης καὶ ταχεῖα, ὡς δ' ἐκ τούτου ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐλευθεροῦται τὸ πλεῖστον τῶν αἰθέρων τοῦ οἴνου, καὶ ἀφ' ἑτέρου παρακωλύεται ἡ μετατροπὴ ἅπαντος τοῦ σακχάρου τοῦ γλεύκους εἰς οἰνόπνευμα, ἐναπομένοντος τοῦ οἴνου ὑπογλύκου, ὅπερ βραχύτερον ἐπιφέρει τὴν θόλωσιν ἢ καὶ τὴν ὀξύνισιν αὐτοῦ.

Ἀκριβῶς δ' ἐνεκα τῶν λόγων τούτων ἀνεκαθεν εἰς τὰς μεσημβρινὰς χώρας ἐκλεκτοὶ οἶνοι θεωροῦνται οἱ λίαν οἰνοπνευματοῦχοι, ἐπισθέντων τῶν κατοίκων τῶν χωρῶν τούτων νὰ πίνωσι τοιοῦτους ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἶνους, διότι τοιοῦτους κατὰ κανόνα παράγουσιν οἱ ἀμπελώνες αὐτῶν καὶ τοιοῦτοι μόνον διατηροῦνται παρ' ἡμῖν ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ἐνεκα τῶν λόγων τούτων οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες οὐδέποτε σχεδὸν ἔπινον οἶνον ἄκρατον, μὴ δηλαδὴ συγκιρνῶμενον μεθ' ὕδατος κατὰ τὴν ὥραν τῆς πόσεως. Ἐνεκα τῶν λόγων τούτων οἱ πολλοὶ παρ' ἡμῖν ἐκλεκτὸν καὶ ἄριστον οἶνον ἐκλαμβάνουσι τὸν κατὰ τὴν φράσιν αὐτῶν «κοπτόμενον μετὰ τὸ μαχαίρι». Ἐνεκα τῶν αὐτῶν λόγων πολλοὶ σικελιακοὶ φυσικοὶ οἶνοι περιέχουσιν οἰνόπνευμα καὶ

μέχρις 20 0)0 (ἴδε εἰρημένην ἐκθεσιν σελ. 30), ὅπερ ἀποκτῶσι σὺν τῷ χρόνῳ μετατρέπομένου διὰ λίαν βραδείας καὶ ἀκινδύνου ζυμώσεως τοῦ ἐν αὐτοῖς ἐναπολειφθέντος σακχάρου κατὰ τὴν πρώτην ζύμωσιν. Διὰ τοὺς αὐτοὺς προσέτι λόγους βλέπομεν ὅτι ἐνῶ καὶ διὰ τῶν τελειοτέρων καὶ ἀφθονωτέρων μέσων ἢ μεσημβρινῇ Ἰταλία δὲν δύναται ν' ἀποκτήσῃ ἐκλεκτοὺς ἐπιτραπέζιους μέλανας οἴνους, ἢ βόρειος Ἰταλία κατασκευάζει τοιούτους πρὸ πολλοῦ ἄνευ εἰσαγωγῆς νέων μεθόδων καὶ ξένων οἴνοποιῶν (no Sicilian light wine has acquired any reputation as compared with the wines of northern Italy. — Ἐκθεσις σελ. 32). Διὰ τοὺς αὐτοὺς πάντοτε λόγους, ἐνῶ ἢ πέραν τοῦ Ὀλύμπου Νιχούσα παράγει διὰ τῶν παναρχαίων μέσων ἐλαφροὺς μέλανας οἴνους, διατηρουμένους ἐπὶ πολὺ καὶ κατ' οὐδὲν διαφέροντας τῶν συνήθων βορδιγαλλίων οἴνων, ἐντεῦθεν τοῦ Ὀλύμπου μεθ' ὅλας τὰς εἰσαχθεῖσας βελτιώσεις καὶ τὰ ἀφθονώτερα μέσα, δὲν δυνάμεθα νὰ παραγάγωμεν τοιούτους.

Καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τὸ παρὸν περὶ τοῦ τί δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν ἕνεκα λόγων ἀνωτέρων τῶν δυνάμεθ' ἡμεῖς. Ἐν προσηχεί δὲ ἄρθρῳ θέλομεν ἐκθέσει τὸ τί δυνάμεθα νὰ πράξωμεν πρὸς βελτίωσιν τῆς ἡμετέρας οἴνοποιίας καὶ εὐρυτέραν κατάναλωσιν τοῦ προϊόντος τῶν τε ἀμπελώνων καὶ σταφιδαμπελώνων ἡμῶν.

ΑΓΡΙΚΟΛΑΣ

ΠΕΡΙ ΒΑΜΒΑΚΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

3) **Σπορά.** Τὸ τοῦ τρόπου τῆς σπορᾶς τοῦ βάμβακος ζήτημα εἶνε σπουδαιότατον, ἐπειδὴ ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἡ εὐδοκίμησις τῆς καλλιέργειας καὶ ἡ ἀπόδοσις τοῦ βιομηχανικοῦ τούτου φυτοῦ. Δύο κυρίως τρόπους σπορᾶς διακρίνομεν, τὴν κατ' ὄρχους ἢ σειρᾶς, καὶ τὴν ἄτακτον, πετακτὴν ἢ σκορπι-

στήν. Ἐν Ἀνατολῇ ὁ βάμβαξ σπείρεται πετακτᾶ, κατὰ τὴν πρώτην δὲ σκάλισιν τὰ φυτὰ ἀραιοῦνται ἀναλόγως τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ὑγρασίας τοῦ ἐδάφους· ὅσον παχύτερον καὶ ὑγρότερον εἶνε τὸ ἔδαφος, τόσον ἀραιότερα ἀφίενται τὰ ἐπ' αὐτοῦ φυόμενα φυτὰ. Ἐν Ἀμερικῇ, Ἀλγερίᾳ καὶ ὅπου ἡ καλλιέργεια τοῦ βάμβακος γίνεται ἐπιμελετημένη, σπείρουσι κατ' ὄρχους· ἀποβαίνει δὲ ἡ τοιαύτη σπορὰ λίαν ἐπικερδῆς, ἰδίως εἰς τὰς παχείας καὶ τὰς ποτιστικὰς γαίας, ἐνθα τὰ φυτὰ ὑψοῦνται μέχρις ἐνὸς ἢ ἐνός καὶ ἡμίσεως μέτρου.

Οἱ ἐπιμελεῖς βαμβακοκαλλιεργηταὶ θὰ παρατήρησαν ὅτι κατὰ τὰς θερμότερας ἡμέρας τοῦ Ἰουλίου περὶ τὴν μεσημβρίαν τὰ φύλλα καὶ αἱ κορυφαὶ τῆς βαμβακιᾶς δὲν μαραίνονται ὡς συμβαίνει εἰς πολλὰ τῶν καλλιεργουμένων ἐτησίων φυτῶν. Τοῦτο δεικνύει πόσον ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου εἶνε προσφιλῆς τῷ βάμβακι. Ἄλλ' ἐκτὸς τοῦ ἀφθόνου ἡλίου ὁ βάμβαξ ἀπαιτεῖ καὶ ἀφθονὸν ἀέρα· ὅθεν, ἵνα ταῦτα παρέχωνται αὐτῷ διαφιλῶς, ἢ κατ' ὄρχους σπορὰ αὐτοῦ εἶνε ἡ καταλληλότερα διότι οὕτω καὶ ὁ ἀήρ κυκλοφορεῖ ἐλευθέρως καὶ αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου θερμαίνουσι τὰ φυτὰ πλειότερον, ἐὰν μάλιστα οἱ ὄρχοι διευθύνωνται ἀπὸ τὸ ἀνατολικομεσημβρινὸν πρὸς τὸ βορειοδυτικόν.

Ἡ κατ' ὄρχους σπορὰ τοῦ βάμβακος ἀποβαίνει ἔτι συμφωρότερα εἰς τὰς ποτιστικὰς καὶ λίαν ὑγρὰς γαίας, διότι εἰς ταύτας τὰ φυτὰ ἀναπτύσσουσι φύλλα καὶ κλάδους πολλοὺς, οἵτινες ταχέως ἀποκλείουσι τὰ κενὰ διαστήματα καὶ οὕτω παρεμποδίζεται ἡ διόδος τοῦ ἀέρος καὶ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου. Ἡ κατόπιν ἀραίωσις τῶν φυτῶν τῶν εἰς τοιούτους ἀγρούς σκορπιστὰ σπειρομένων οὐδέποτε γίνεται ἐντελής, διότι καὶ ὁ μᾶλλον πεπειραμένος βαμβακοκαλλιεργητῆς ἀπατώμενος ἐκ τῆς νεαρᾶς ἡλικίας τῶν φυτῶν δὲν ἀραιώνει αὐτὰ ἐπαρκῶς. Ὄταν δὲ ταῦτα ἀναπτυχθῶσιν, ἕνεκα τῆς πυκνότητος αὐτῶν, σχηματίζουσιν ὑψηλὸν μὲν, πλὴν ὀλιγόκαρπον στέλεχος φέρον ὀλιγίστας καὶ ἀδυνάτους καρποφόρους διακλαδώσεις· σπανίως δὲ τῶν φυτῶν τούτων ὀφρμάζει ἐγκαίρως μέγα μέρος τῶν κα-

ρύων. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν μετέπειτα καλλιέργειαν τοῦ φυτοῦ καὶ εἰς τὴν συλλογὴν τοῦ καρποῦ ἢ κατ' ὄρχους, σπορὰ εἶνε ὠφελιμωτάτη, παρέχουσα εἰς τοὺς ἐργάτας ἀπείρους εὐκολίας καὶ ἐπομένως ἀποβαίνουσα τῷ ἰδιοκτῆτι οἰκονομικωτέρα. Προστούτοις διὰ τῆς κατ' ὄρχους σπορᾶς κατὰ τὰ ἔφορα ἔτη προλαμβάνεται ἡ φθορὰ, ἥτις προξενεῖται κατὰ τὴν συλλογὴν ὑπὸ τῶν ἐργατῶν εἰς τοὺς σκορπιστὰ σπειρομένους ἀγρούς.

Ἐν Ἀμερικῇ ἢ κατ' ὄρχους σπορὰ ἐκτελεῖται ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν δι' εἰδικῶν μηχανῶν συρομένων δι' ἵππων, τῶν σπορέων τοῦ βάμβακος. Παρ' ἡμῖν ἡ σπορὰ τοῦ βάμβακος γίνεται σκορπιστὰ, ῥιπτομένου τοῦ σπόρου ἐπὶ ἀροτριωθέντος ἀγροῦ καὶ καλυπτομένου διὰ τῆς ἐντοπίου σβάρνης (« Ἑλλ. Γεωργία », ἔτος στ' σελ. 122) φερομένης ἀντιθέτως πρὸς τὰς αὐλακιάς. Δύναται δὲ νὰ ἐφαρμοσθῇ παρ' ἡμῖν ἡ κατ' ὄρχους σπορὰ τοῦ βάμβακος ἄνευ σπορέως ὡς ἐξῆς: Μετὰ τὴν τελευταίαν ἀροτρίασιν ὁ ἀγρὸς σβαρνίζεται καὶ ἐπιπεδοῦται καλῶς· ἀκολούθως δὲ ἀνοίγονται διὰ τοῦ κοινοῦ ἀρότρου καὶ κατ' ἀποστάσεις ἀπ' ἀλλήλων $\frac{1}{2}$, 1 ἢ $1\frac{1}{2}$ μέτρον (ἀναλόγως τῆς παχύτητος καὶ τῆς ὑγρότητος τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς ποιότητος τοῦ βάμβακος) αὐλακες ἐπιπόλαιαι καὶ εὐθύταται, ἐντὸς τῶν ὁποίων ῥίπτεται ὁ σπόρος πυκνῶς καὶ μεμονωμένως (ὡς σπεύρονται οἱ κύαμοι) καὶ καλύπτεται φερομένης ἀντιθέτως τῶν αὐλάκων τῆς σβάρνης ἐφ' ἧς τίθενται λίθοι καὶ ἄλλα βάρη ἵνα πιεσθῇ τὸ χῶμα καὶ διατηρηθῇ ἡ ὑγρασία αὐτοῦ.

Ὁ σπόρος τοῦ βάμβακος, ἂν καὶ ἐλαιώδης, καλῶς φυλαττόμενος δύναται νὰ διατηρήσῃ τὴν βλαστικὴν αὐτοῦ δύναμιν ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Ἐβλάστησε σπόρος βάμβακος διατηρηθεὶς ὑπὸ ἱμοῦ ἐντὸς φιάλης ἐπὶ πέντε ὅλα ἔτη. Οὐχ ἦττον εἶνε φρόνιμον νὰ προτιμᾶται πρὸς σπορὰν ὁ σπόρος τῆς τελευταίας ἐσοδείας, ὅστις πρὶν ἐναποθηκευθῆναι δέον νὰ ἀποξηραίνεται, ἀπλωνόμενος εἰς τὸν ἥλιον, ἵνα μὴ συσσωρευόμενος ἐν τῇ ἀποθήκῃ ὑποστῇ ζύμωσιν (ἀνάψη), καταστρέφουσαν τὴν βλαστικὴν αὐτοῦ δύναμιν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς σπορᾶς ὁ σπόρος δέον νὰ ἦνε ἐσωτε-

ρικῶς ἐντελῶς πλήρης καὶ λευκός, νὰ φέρῃ δὲ στίγματα μέλανα καὶ νὰ ἔχη γεῦσιν οὐχὶ ταγγήν. Ὁ μὴ καθ' ὀλοκληρίαν ὠριμος ἔχει μὲν τὴν φυσικὴν γεῦσιν καὶ τὸ χρῶμα τοῦ καλοῦ σπόρου, ἀλλὰ δὲν εἶνε ἐντελῶς πλήρης.

Ἐπιταχύνεται ἡ βλάστησις τοῦ βαμβακοςπόρου μωσχευομένου ἐπὶ 10 τὸ πολὺ ὥρας πρὸ τῆς σπορᾶς ἐντὸς ὕδατος, ἐν ᾧ ἀνεμίχθη 30 % τέφρας ἢ κόπρου αἰγοπροβάτων. Οἱ μωσχευόμενοι σπόροι πρὶν σπαρῶσι τρίβονται ἐντὸς λεπτοῦ χῶματος ἢ στάκτης, ἵνα καταστρεφομένου τοῦ καλύπτοντος πολυλάκις αὐτοὺς χνοὸς, πίπτωσι καὶ μένωσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μεμονωμένοι. Ἐντὸς χῶματος τρίβουσι πρὸ τῆς σπορᾶς τὸν σπόρον καὶ οἱ Θεσσαλοὶ βαμβακοκαλλιεργηταί, ἀλλὰ δὲν μωσχεύουσιν αὐτόν. Ἐν Δαδίῳ ζυμώνεται ὁ σπόρος μετὰ λάσπης μεθ' ἧς τρίβεται καλῶς. Ἡ ὑπερβάλλουσα μωσχευσις δύναται ν' ἀποθῇ ἐπιζήμιας, διότι ὁ μωσχευθεὶς σπόρος ἢ ἀπαξηραίνεται ἐν τῇ γῆ, ἂν αὕτη ἦνε πολὺ ξηρὰ, ἢ σῆπεται, ἂν ἦνε πολὺ ὑγρὰ ἢ ἂν ἐπέλθωσι πολλαὶ βροχαὶ μετὰ τὴν σπορὰν.

Ἡ ἐγκαιρὸς διαλογὴ τοῦ σπόρου εἶνε ἀπαραίτητος. Ἐὰν πρὸς σποροποιίαν κάρμα δέον νὰ ἐκλέγωνται ἐπὶ τῶν εὐρωσταντέρων φυτῶν καὶ τῶν πλαγίων αὐτῶν κλάδων, νὰ ἦνε δὲ μεγάλη καὶ πολύχωρα (νὰ ἔχωσι πολλὰ χωρίσματα). Φυλάσσεται δὲ ὁ σπόρος ἀσφαλῶς ἐντὸς ἀποθήκης ξηρᾶς καὶ ἀεριζομένης καὶ σπείρεται εἰς μὲν τὰς ἀραιὰς καὶ ξηρὰς γαίας εἰς βάθος 5—8 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, εἰς δὲ τὰς ὑγρὰς εἰς βάθος 3—5 ἑκατοστῶν. Ὁ πολὺ βαθέως σπειρόμενος σπόρος ἢ δὲν βλαστάνει ποσῶς, ἢ ἂν βλαστήσῃ, τὸ φυτόν αὐτοῦ δὲν ἔχει ἀρκούσαν δύναμιν ὅπως διαρρηγνύον τὸ ἄνωθεν αὐτοῦ πεπιεσμένον στρώμα γῆς ἐξέλθῃ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἐγκαιρῶς.

Ἐὰν μετὰ τὴν σπορὰν ἐπέλθῃ δυνατὴ βροχὴ, ἐπακολουθήσῃ δὲ θερμὸς ἥλιος, ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους ἀποστρακῶται (στρακῶνει, πετσῶνει) σχηματίζεται δηλαδὴ ἐπ' αὐτοῦ στρώμα σκληρὸν (πέτσα), ὑπὸ τὸ ὅποιον καταστρέφονται τὰ μετὰ τινὰς ἡμέρας βλαστήσοντα φυτὰ μὴ δυνάμενα νὰ διαρρήξωσιν αὐτό.

Ἐν τῷ αὐτῷ περιπτώσει ἀνάγκη νὰ φέρηται ὑπὲρ τὸν ἀγρὸν

έλαφρά σβάρνη έντοπία ή όδοντωτή, δι' ής διαρρηγνυομένης τής σκληρᾶς έπιφανείας διευκολύνεται ή έξοδος τῶν βλαστάνόντων φυτῶν. Όπως άποφεύγωμεν τήν πρόσθετον ταύτην έργασίαν και τόν κίνδυνον τής άποτυχίας τής σπορᾶς είνε καλόν νά σπείρωμεν μετά βροχήν, εάν τοιαύτη έγκαίρως έπέλθῃ.

Η σπορά δέον νά άρχηται όσον τό δυνατόν ένωρίτερον και όταν πλέον έκλείψῃ ό κίνδυνος πρωϊνῶν παγετῶν ή πάχνης. Παρ' ήμιν ή σπορά άρχεται από τής πρώτης Απριλίου και έξακολουθεϊ καθ' όλον τόν μῆνα. τοῦτον σπανιώτερον δέ και μέχρι τῶν μέσων Μαΐου. Είς τά παράλια και ιδίως τάς νήσους τοῦ Αίγαίου πελάγους νομίζω ότι δύνανται άκινδύνως νά σπείρωσι και περί τά μέσα τοῦ Μαρτίου. Η κατά τό δυνατόν πρωϊμωτέρα σπορά παρ' ήμιν είνε και ή συμφορωτέρα διότι τοῦ πρωϊμου βάμβακος προφθάνει νά ώριμάσῃ τό πλεϊστον τῶν καρύων πρό τής έπελεύσεως τῶν βροχῶν τοῦ φθινοπώρου, αίτινες καταστρέφουσι τήν ποιότητα τοῦ προϊόντος.

Τό ποσόν τοῦ κατά στρέμμα σπειρομένου σπόρου ποικίλλει από 5—8 και 10 όκάδων. Εάν ό άγρός σπείρηται κατ' ὄρους πέντε όκάδες σπόρου υπεραρκούσιν, άλλ' εάν ή σπορά έκτελήται σκορπιστά, απαιτοῦνται 8—10 όκάδες σπόρου κατά στρέμμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Η Καλλιέργεια.

1) Ηβλάστησις. Ο βάμβαξ σπειρόμενος υπό εὔνοϊκᾶς περιστάσεις βλαστάνει έντός όκτώ, δέκα ή τό πολὺ δεκαπέντε ήμερῶν, μεθ' ὧς ό άγρός καλύπτεται υπό πληθύος μόλις έξερχομένων τής έπιφανείας του έδάφους μικρῶν φυτῶν φερόντων ανά δύο πλατέα και παχέα φυλλάρια (τάς κοτύληδόνας).

Αλλ' εάν τήν σποράν διαδεχθῇ καιρός πολὺ ὑγρὸς και ψυχρὸς, ή εάν αὕτη κατ' ανάγκην έκτελεσθῇ ότε τό έδαφος είνε λίαν ξηρόν, πολλοί σπόροι πρό τής βλάστησεως αὐτῶν θά σαπίωσι, θ' άποξηρυνθῶσιν ή άλλως θά καταστραφῶσιν υπό τό έδαφος, ή τέλος θά βλαστήσωσι μὲν πλην θά παραχθῶσιν έξ-

αὐτῶν φυτὰ καχεκτικά· τοῦτο δέ διακρίνει ό έμπειρος καλλιεργητής εκ τής βραδύτητος τής βλαστήσεως και εκ τοῦ χρώματος τῶν δύο πρώτων τοῦ φυτοῦ φυλλαρίων, ατινα έν τοιαύτη περιπτώσει είνε ὠχρὰ, κατά τό μάλλον και ήπτον άτροφικά και ρικνὰ (ζαρωμένα).

Οὔτω ένίστε ή βαμβασκοπορά άποτυγχάνει τελείως, ότε ό άγρός δέον ν' άνασπαρή τάχιστα πρό τής παρόδου τής πρός τοῦτο έποχῆς. Αλλ' ένίστε ή άποτυχία είνε μερικῆ, δηλαδή είς έν ή πλειότερα τμήματα τοῦ άγροῦ ό σπόρος δέν βλαστάνει ή αναδίδει φυτὰ καχεκτικά. Εν τοιαύτη περιπτώσει ή έκτίμησις τής ανάγκης τής εκ νέου σπορᾶς τοῦ ὅλου ή μέρους μόνον τοῦ άγροῦ είνε έργον όπερ μόνον ή πείρα δύναται νά διδάξῃ. — Εκείνο όπερ ήμεῖς δυνάμεθα νά συμβουλεύσωμεν είνε ή ταχίστη άνασπορά άπαντος τοῦ άγροῦ ή τοῦ τμήματος αὐτοῦ, όπερ ήθελε κριθῇ ως άποτυχόν.

2) Αραίωσις. Πέντε ή δέκα ήμέρας μετά τήν βλάστησιν τά βαμβάκοφυτὰ αναπτύσσουσι και τρίτον φύλλον έξερχόμενον μεταξύ τῶν δύο πρώτων, είς πολλά δέ τῶν φυτῶν άρχεται ήδη άναφαινομένη και ή κορυφή.

Από τοῦ χρόνου τούτου άρχεται ή αραίωσις, ήτοι ή άφαιρέσις τῶν πλεοναζόντων και ασθιένεστέρων φυτῶν. Η έγκαίρος δέ και γενναία αραίωσις τῶν πυκνῶς φυομένων βαμβάκοφυτῶν έπιδρα σπουδαίως επί τής μελλούσης έσοδείας, διότι άφαιρουμένων ταχέως τούτων τά ὑπολειπόμενα αύξάνουσι ταχύτερον και ρωμαλαιότερον μή παρακωλυομένης τής αναπτύξεως αὐτῶν υπό τῶν ριζῶν τῶν ήδη άφαιρεθέντων.

Προστούτοις ό βάμβαξ, ένα καρποφορήσῃ άφθόνως και ώριμάσῃ έγκαίρως τά κάρυα αὐτοῦ, έχει ανάγκην, ως εἶπομεν άνωτέρω, μεγάλου ποσοῦ θερμότητος. Παχεται δέ και δροσεραί γαλαί, ως εἶδομεν, πυκνῶς έσπαρμένοι, σκιαζόνται πλέον τοῦ δέοντος και διατηροῦσιν υπέρμετρον ὑγρασίαν διά τόν βάμβακα, ήτις προκαλεϊ τήν ανάπτυξιν πολλῶν φύλλων και άγόνων βλαστῶν και παρακωλύει τήν δέσιν τῶν άνθέων και τήν έγκαίρον ώρίμανσιν τοῦ καρποῦ.

Όταν ἡ βαμβακιά φθάσῃ εἰς ὕψος 25 — 30 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου ἐλαχίστην ἔχει συνήθως ἀνάγκη βροχῆς ἢ ἀρδεύσεως εἰς βαθέως ἀροτριωθείσας γαίας· ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης αἱ πολλαὶ βραχαὶ ἢ αἱ συχναὶ ἀρδεύσεις δύνανται ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις νὰ παραβλάψωσιν αὐτήν.

Καὶ τὰς μὲν ἀρδεύσεις ὁ ἔμπειρος καλλιεργητὴς δύναται νὰ κανονίσῃ ἀναλόγως τῆς παρουσιαζομένης ἀνάγκης, ἐλαττώων ἢ καὶ διακόπτων τελείως αὐτάς. Ἄλλ' ἐπὶ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν, ὡς γνωστὸν, δὲν δύναται ποσῶς νὰ ἐπιδράσῃ ἡ ἐμπειρία τοῦ καλλιεργητοῦ· ἡ ἐπὶ τοῦ ὑγρότερον δὲ τροπῆ τῆς ἀτμοσφαιρῆς δύναται σπουδαίως νὰ παραβλάψῃ τὸν πυκνῶς καὶ εἰς παχεῖαν ἢ δροσερὰν γῆν πεφυτευμένον βάμβακα, προκαλοῦσα σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς φθειριάσεως, τῆς σκωρίας καὶ ἄλλων ἀσθενειῶν.

Ἐκτὸν λέγομεν διὰ τοὺς πλεονεκτοῦντας καλλιεργητὰς, οἵτινες ἐσφαλμένως κρίνοντες φρονοῦσιν ὅτι τὰ πολλὰ βαμβακοφυτὰ ἀποφέρουσι καὶ πολὺν καρπὸν. Οὗτοι ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι πρὸ ὀφθαλμῶν, ὅτι εἰς πάντα τὰ ἐδάφη, πλὴν τῶν ξηρῶν, ὁ βάμβαξ δέον ν' ἀραιούται γενναίως.

Ἡ τοῦ βάμβακος ἀραίωσις, συγχρόνως μετὰ τῆς ὁποίας τελεῖται καὶ ἡ πρώτη τῶν σκαλίσεων, περὶ ὧν πραγματευόμεθα κατωτέρω ἐν ἐκτάσει, πανταχοῦ ἐκτελεῖται διὰ τῆς χειρὸς, παρ' ἡμῶν δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπὸ γυναικῶν καὶ διὰ σκαλιστηρίων ἐχόντων λαβὰς βραχείας 40 — 60 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου. Ὁ ἐργάτης διὰ τοιοῦτου σκαλιστηρίου ἐργαζόμενος ἀναγκάζεται νὰ κύπτῃ διηνεκῶς καταπονούμενος οὕτω ταχέως.

Ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν ἀραίωσιν τοῦ βάμβακος καὶ τῶν ἄλλων σκαλιστικῶν φυτῶν, πολλάκις δὲ καὶ διὰ τὰς σκαλίσεις, γίνεται χρῆσις τελειοτάτου σκαλιστηρίου φέροντος λαβὴν ἐλαφρὰν καὶ μακρὰν μ. 1,20 — 1,30· ὁ ἐργάτης χειριζόμενος τοῦτο ἵσταται ὀρθίως καὶ ἀκόπως ἐργάζεται ἐφ' ὅλης τῆς ἡμέρας. Τὰ σκαλιστήρια ταῦτα ἔχουσι σχῆμα μικρᾶς σκαπάνης (τσάπας), δύνανται δὲ νὰ κατασκευασθῶσιν εὐκόλως καὶ παρ' ἡμῶν.

Ἡκούσαμεν τινὰς ὑποστηρίζοντας τὸ ἐγγώριον σκαλιστήριον ὡς ἀνώτερον διὰ τὸν λόγον δῆθεν ὅτι ὁ χειριζόμενος αὐτὸ, ἀναγκασόμενος κατὰ τὴν ἀραίωσιν τῶν σκαλιστικῶν φυτῶν νὰ κύπτῃ, διακρίνει κάλλιον τὰ ἄχρηστα ἀπὸ τῶν χρησίμων φυτῶν. Τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον εὐρίσκομεν ἐν γένει οὐχὶ λίαν βάσιμον, ἐντελῶς δ' ἀβάσιμον προκειμένου περὶ ἀραιώσεως τοῦ βάμβακος, διότι οὗτος καὶ ἐν νεαρωτάτῃ ἀκόμῃ ἡλικίᾳ, χάριν τῶν πλατέων πρώτων φύλλων αὐτοῦ, εὐχερέστατα διακρίνεται καὶ μακρόθεν ἀπὸ πᾶν ἄλλο φυτόν.

Ἡ ἀπόστασις ἢν δέον νὰ τηρῶμεν μετὰ τῶν βαμβακοφυτῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοῦ κλίματος, τοῦ ἐδάφους, τῆς ἐποχῆς καὶ τῆς ποικιλίας τοῦ σπειρομένου βάμβακος. Ἐν Ἀμερικῇ, ἐνθα οἱ ὄρχοι ἀπέχουσιν ἀπ' ἀλλήλων μ. 0,80 — 1,50, ἀφιένται ἐν ἡ δὺο φυτὰ κατ' ἀποστάσεις 20 — 30 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου ἐπὶ τοῦ ὄρχου. Ὁ πετακτὰ σπειρόμενος βάμβαξ ἀραιούται ἀφιεμένων τῶν φυτῶν εἰς ἀπόστασιν 25 — 50 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου ἀπ' ἀλλήλων. Ἐννοεῖται ὅτι εἰς τὰς παχείας, ὑγρὰς καὶ ποτιστικὰς γαίας τὰ φυτὰ δέον ν' ἀπέχωσιν περισσότερον ἀπ' ἀλλήλων τῶν εἰς τὰς ξηρὰς καὶ λεπτὰς φυομένων.

Ἐν γένει ἡ ἀκριβὴς ἐκτίμησις τῆς ἀποστάσεως εἰς ἣν δέον ν' ἀφιένται τὰ φυτὰ τοῦ βάμβακος ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς γνώσεως ἢν ὁ βαμβακοκαλλιεργητὴς ἔχει τοῦ κλίματος, τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς ποικιλίας τοῦ βάμβακος ἢν καλλιεργεῖ.

(Ἐπέται συνέχεια)

ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΟΥ ΟΙΝΟΠΟΙΟΥ

(Συνέχεια. Ἴδε προηγούμενον τεῦχος, σελ. 127).

Ε΄.

Συντήρησις καὶ παλαίωσις τοῦ οἴνου

Ἐνεκα διαφορῶν λόγων κατὰ τὴν ἐν τῇ κἀδδῃ ζύμωσιν δὲν μετατρέπεται εἰς οἴνόπνευμα ἅπαν τὸ τοῦ γλεύκους σάκ-

χαρον, ἔθεν τὸ ἐναπολειπόμενον ἀργότερον ζυμοῦται βραδέως.

Διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ οἴνοπνεύματος ἀντιδράσεως τῶν ἐν τῷ οἴνῳ ὀξέων παράγονται οἱ αἰθέρες, οἵτινες διὰ τῆς ὀσμῆς καὶ τῆς γεύσεως αὐτῶν συνιστῶσι τὸ ἄρωμα τοῦ οἴνου.

Τὸ ὀξυγόνον μεγάλως ἐπενεργεῖ ἐπὶ τῆς παλαιώσεως τοῦ οἴνου. Ἄν καὶ ἀπασαίαι πρὸς κατασκευὴν καὶ συντήρησιν τοῦ οἴνου μέθοδοι τείνωσιν εἰς τὸ νὰ παρακωλύσωσι τὴν μεγάλην ἐπαφὴν τούτου μετὰ τοῦ ὀξυγόνου τοῦ ἀέρος πρὸς πρόσληψιν τῆς ὀξυνίσεως, οὐχ ἦττον εἶνε ἀληθές, ὡς ἀπέδειξε τοῦτο ὁ Παστέρ, ὅτι πᾶσαι αἱ μέθοδοι αὗται ἔχουσιν ὡσαύτως ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ὑποβοηθῶσι τὴν ὑπὸ τοῦ γλεύκου καὶ αὐτοῦ τοῦ οἴνου πρόσληψιν ὀξυγόνου μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν, περαιωθείσης τῆς ὠφελίμου ἐπιδράσεως τούτου, ὁ οἴνος τίθεται ἐν φιλάις, ὅτε καὶ ἀφίεται εἰς μόνην τὴν ἐπίδρασιν τοῦ χρόνου.

Αἱ συνήθεις μέθοδοι αἱ συντελοῦσαι εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ οἴνου εἶνε ἡ ἀποπλήρωσις, ἡ μετάγγις, τὸ κολλήρισμα καὶ ἡ διύλις (φιλτράρισμα).

Ἡ πείρα ὑπέδειξεν ὡς προτιμότεραν τὴν χρῆσιν τῶν ξυλίων δοχείων πρὸς συντήρησιν τοῦ οἴνου, εἶνε δὲ ἡ ὑπεροχὴ αὐτῶν ἀναντίρρητος· ἔνεκα τοῦ πορώδους αὐτῶν ταῦτα ἐπιτρέπουσι τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ὀξυγόνου τοῦ ἀέρος ἐπὶ τοῦ οἴνου.

Ἡ θέρμανσις, ἡ εἰς τὸν ἥλιον ἐκθεσις καὶ ἡ ταξείδευσις ἐπιταχύνουσι τὴν παλαιώσιν τοῦ οἴνου.

ΑΠΟΠΛΗΡΩΣΙΣ

(Ἀπογέμισμα ἢ ἀπόσωμα)

Ἡ ὀξύνισις καὶ ἡ ἐξάνθησις, ἀσθένειαι αἵτινες προξενοῦνται πολλάκις εἰς τὸν οἴνον ἔνεκα τῆς μεγάλης συναφείας αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἀέρος, ἐπιβάλλουσι τὴν ἀνάγκην τῆς συχνῆς ἀποπλήρωσεως τῶν βυτίων.

Συνίσταται δὲ ἡ ἐργασία αὕτη, εἰς τὸ νὰ ἀναπληρῶμεν διὰ τῆς προσθήκης καὶ ἑτέρου οἴνου τὸ κενὸν ὅπερ ἐν τῷ περιέχοντι οἴνον βυτίῳ σχηματίζεται ἔνεκα τῆς ἐξατμίσεως καὶ τῆς βραδείας κατεργασίας τοῦ οἴνου. Ἀποπληροῦνται δὲ τὰ βυτία ἐκάστοτε μέχρι τῆς κορυφῆς αὐτῶν.

Καὶ κατὰ μὲν τὴν ἀρχὴν τῆς πληρώσεως τῶν βυτίων ἡ ἀπώλεια τοῦ οἴνου εἶνε μεγάλη ἔνεκα τῆς συστολῆς τοῦ ρευστοῦ, ὀφειλομένης εἰς τὴν ἀπόψυξιν αὐτοῦ, καὶ ἔνεκα τῆς ἀπορροφίσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ξύλου· ἡ προξενουμένη βραδύτερον ἀπώλεια ὑφίεται εἰς τὴν διὰ τοῦ ξύλου γινομένην ἐξάτμισιν κτλ.

Ἡ ἀποπλήρωσις γίνεται πολλάκις διὰ τῆς προσθήκης τοῦ μαγγανίτου οἴνου τιθεμένου ἐν μικροῖς βυτίοις ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν ἐν τῷ βυτίῳ κατεργασίαν τοῦ οἴνου συμβαίνει μεγαλητέρα ἀπώλεια οἴνοπνεύματος ἢ ὕδατος, ἀποπληροῦμεν ἐνίοτε δι' οἴνου πλουσιωτέρου ἐν οἴνοπνεύματι, ἢ συγκερασμένου μετὰ τοιοῦτου.

Ὅταν δὲν θέλωμεν νὰ προσθέσωμεν οἴνον ἄλλης ποιότητος εἰς τὸν ἀποπληρωθῆσόντα, καὶ δὲν ἔχωμεν φυλαγμένον ὁμοίας ποιότητος, δυνάμεθα νὰ ἀποπληρώσωμεν διὰ χαλίκων (στουρναροχαλίκων) ἢ ἄμμου πυριτικῶν πλυνομένων προηγουμένως ἐν ἀραιᾷ διαλύσει θεικοῦ ὀξέος, πρὸς ἀπομάκρυνσιν παντὸς ἔχνου ἀσθέστου, ἀκολούθως δὲ διὰ καθαροῦ ὕδατος.

Δυνάμεθα ν' ἀφήσωμεν ἀσυμπλήρωτα τὰ μικρὰ βυτία, τὰ περιέχοντα τὸν πρὸς ἀποπλήρωσιν οἴνον, καίοντες ἐν τῷ κενῷ αὐτῶν θρυαλίδα θειωμένην, ἢ χύνοντες ἐν αὐτοῖς ὀλίγον ἔλαιον ἵνα ἐπικαλυφθῇ ἡ ἐπιφάνεια τοῦ ρευστοῦ διὰ λεπτοῦ στρώματος ἐλαίου, ὅπερ ἐμποδίζει τὴν μετὰ τοῦ ἀέρος ἐπαφὴν τοῦ οἴνου.

Κατὰ τὴν ἐκ τῆς κάδδης εἰς τὰ βυτία μετάγγισιν τοῦ οἴνου ταῦτα δεόν νὰ μὴ παματίζωνται ἀμέσως ἵνα διευκολύνηται ἡ διέξοδος τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος τοῦ προκύπτοντος ἐκ τῆς βραδείας ζυμώσεως ἣν ὑφίσταται ὁ οἴνος.

Ἡ ἀποπλήρωσις πρέπει νὰ γίνηται κατ' ἀρχὰς μὲν καθ' ἑβδομάδα, ἀκολούθως δὲ κατὰ δεκαπενθημερίαν ἢ κατὰ μῆνα.

ΜΕΤΑΓΓΙΣΙΣ

Ἐν τῷ βυτίῳ ὁ οἴνος ἀπογυμνοῦται ἐκ διαφόρων ὑλῶν· ἡ τρυξ, μίγμα ὀξύνου τρυγικοῦ καλλίου, χρωματιστικῶν οὐσιῶν κτλ. ἐναποτίθεται ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων τοῦ βυτίου. Ἡ ὑπο-

στάθμη, μίγμα ζυμῶν (οίνοπνευματικῶν καὶ ἄλλων) καὶ τρυγός, ἀποτίθεται εἰς τὸν πυθμένα, ἐν στρώματι οὐχὶ ὀριζοντίῳ, ἀλλὰ ἀκολουθοῦντι τὴν κοιλότητα τοῦ βυτίου.

Ἡ ἐπάνοδος τοῦ ἔαρος προκαλεῖ τὴν ἀνακίνησιν τῆς ζύμης καὶ ὁ οἶνος θολοῦται. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἀποχωρίζωμεν τὴν ὑποστάθμην ἀπὸ τοῦ οἴνου, ἔστω καὶ ἂν δὲν πρόκειται νὰ πωλήσωμεν ἢ νὰ μετακινήσωμεν αὐτόν· πλὴν τούτου, διὰ τῆς ἐργασίας ταύτης, ἀπαλλάσσομεν τὸν οἶνον ἀπὸ πολλὰ σπέρματα ἀσθενειῶν καὶ προκαλοῦμεν τὴν ἀπορρόφησιν τοῦ ὀξυγόνου, τοῦθ' ὅπερ γηράσκει τὸν οἶνον.

Μεταγγίζουσιν ἐνίοτε εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος, πάντοτε δὲ κατὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ ἔαρος (τὸν Μάρτιον).

Ἐνεργοῦνται πολλάκις πολλαὶ μεταγγίσεις ἐπὶ τῷ σκασπῷ νὰ γηράσῃ ὁ οἶνος καὶ καθαρισθῇ ἐντελῶς.

Ἡ μετάγγις πρέπει νὰ γίνηται ἐν εὐδίᾳ, ὅτε ἡ ἀτμοσφαιρική θλιψίς εἶνε ὑψωμένη καὶ τὸ ἐν τῷ οἴνῳ ἀνθρακικὸν ὄξυς τείνει ὀλιγώτερον νὰ ἐλευθερωθῇ καὶ ἐπομένως νὰ θολώσῃ τὸ ρευστόν.

Ὀλίγον πρὸ τῆς ἐν αὐτῷ μεταγγίσεως τοῦ οἴνου τὸ βυτίον θειώνεται καιομένης ἐν αὐτῷ θρυαλίδος. Εἰσαγόμενος δ' ὁ οἶνος ἐν τῷ οὕτω πεπληρωμένῳ διὰ θειώδους ὀξέος βυτίῳ δὲν ἔρχεται εἰς συνάφειαν μετὰ πολλοῦ ἀέρος.

Τὸ βυτίον ἐν ᾧ θὰ γίνη ἡ μετάγγις πρέπει νὰ ᾔη ἐπιμελῶς καθαρισμένον, τριμμένον διὰ ψήκτρας καὶ πλυμένον ἀκολούθως δι' ἀφθόνου ὕδατος.

Ἡ μετάγγις γίνεται διὰ σίφωνος ἢ δι' ἀντλίας καὶ διὰ μέσου τῆς ὀπῆς ἐνθα τίθεται ὁ κρουνός.

Δυνάμεθα νὰ μεταγγίσωμεν τὸ περιεχόμενον βυτίου τινὸς μέχρι τοῦ μέσου ἐντὸς ἐτέρου βυτίου εὐρισκομένου εἰς τὸ αὐτὸ ὕψος, συγκοινωνοῦντες αὐτὰ διὰ σίφωνος. Τὸ ἐπίλοιπον τῆς ἐργασίας γίνεται τότε ἀναγκαστικῶς δι' ἀντλίας· ἐφαρμόζομεν δὲ τοὺς σωλήνας αὐτῆς εἰς τὰ κάτω τῶν δύο βυτίων (εἰς τὰς ὀπὰς δηλαδὴ ἐνθα τίθεται ὁ κρουνός) ἀντὶ νὰ ἀντλήσωμεν καὶ χύσωμεν πάλιν τὸ ρευστόν ἄνωθεν τοῦ βυτίου, πραγματοποιοῦντες οὕτω μεγάλην οἰκονομίαν ἐργασίας.

Ὅταν ἡ ἐν τῇ κάδδῃ ζύμωσις δὲν ἐγένετο ἐντελής, ἡ δὲ βραδεία ζύμωσις ᾔη ἀνεπαρκῆς καὶ ὁ οἶνος ἐξακολουθεῖ νὰ ᾔη γλυκὺς, δὲν πρέπει νὰ ἐπισπεύδωμεν τὴν μετάγγισιν αὐτοῦ, ὀφείλομεν μάλιστα νὰ ἀναμιγνύωμεν τὴν ὑποστάθμην μετὰ τοῦ οἴνου, εἴτε ἀνακινοῦντες τὰ βυτία, ἐὰν ᾔη μικρὰ, εἴτε μεταγγίζοντες κάτωθεν μικρὸν μέρος καὶ χύνοντες πάλιν αὐτὸ ἄνωθεν, ἐὰν ταῦτα εἶνε μεγάλα. Ἡ ὑποστάθμη, ὡς γνωστὸν, σύγκαιται πρὸ πάντων ἐκ ζυμῶν, ἐπομένως εὐκόλως ἐννοεῖται τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας ταύτης.

ΚΟΛΛΑΡΙΣΜΑ ΚΑΙ ΔΙΥΛΙΣΙΣ

Αἱ λευκωματοῦδεις οὐσίαι αἱ χρησιμοποιούμεναι εἰς τὸ κολλάρισμα τῶν οἴνων, οἷον λεύκωμα ὠοῦ, αἷμα βοῦς, ἰχθυόκολλα, κτλ. τιθέμεναι ἐν τῷ οἴνῳ, πήγνυνται καὶ κατακάθηνται ἐν εἴδει δικτύου συμπαρασύρουσαι τὰς στερεὰς ὕλας ὅσαι εὐρίσκονται ἐν τῷ οἴνῳ μετέωροι.

Τοιοῦτοτρόπως ὁ οἶνος καθαρίζεται ὡσεὶ διὰ διύλισεως γιννομένης ἐν αὐτῷ τῷ κέντρῳ τοῦ ρευστοῦ.

Διὰ τὸ κολλάρισμα ἐνὸς ἑκατολλίτρου οἴνου χρησιμοποιεῖται τὸ λεύκωμα ἐνὸς ἢ δύο ὠῶν (τοῦτο χρησιμοποιεῖται συνήθως μόνον διὰ τοὺς μέλανας οἴνους), ἢ 100 — 300 γραμμάρια (31 — 94 δράμια) νωποῦ αἵματος βοῦς, ἢ τέλος 7 — 8 γραμμάρια (2 — 2 1/2 δράμια) ἰχθυόκολλης.

Οἷα δὴποτε καὶ ἂν ᾔη ἡ χρησιμοποιουμένη οὐσία διαλύεται ἐν ὕδατι ἢ οἴνῳ, ἀλατίζεται συνήθως ὀλίγον, καὶ χύνεται ἐν τῷ πρὸς κολλάρισιν οἴνῳ, τὸ ἀνώτερον μέρος τοῦ ὁποίου ἀνακινεῖται διὰ ράβδου μεθ' ὃ ὁ οἶνος ἀφίνεται νὰ ἡσυχάσῃ.

Δὲν ἐπιτυγχάνει τὸ κολλάρισμα ὅταν ὁ οἶνος ᾔη τεταραγμένος εἴτε δι' ἐξωτερικῆς κινήσεως, εἴτε δι' ἐσωτερικῆς, οἷα εἶνε ἡ βραδεία ζύμωσις.

Μετὰ τὸ κολλάρισμα ὁ οἶνος ἔχει ἀνάγκην ἀναπαύσεως δεκαπέντε ἡμερῶν, μεθ' ἧς προβαίνομεν εἰς τὴν μετάγγισιν αὐτοῦ.

Οἱ θολοὶ οἶνοι καθαρίζονται ὡσαύτως διὰ τῆς διύλισεως,

υπάρχουσι δὲ ἄπειρα εἶδη διυλιστηρίων. Διὰ μικρὰν οἰνοποιίαν δύναται εὐκόλως νὰ κατασκευασθῇ προχείρως τοιοῦτο διὰ πυκνοῦ μαλλίνου ὑφάσματος.

ΑΣΘΕΝΕΙΑΙ ΤΩΝ ΟΙΝΩΝ

Αἱ ἀσθένειαι τοῦ οἴνου ὀφείλονται εἰς ζύμας εἰσαχθείσας ἐν τῷ οἴνῳ διὰ τῆς σταφυλῆς ἢ εὐρεθείσας ἐν τοῖς βυτίοις. Ἄμα αἱ ζύμαι αὗται εὐρεθῶσιν ὑπὸ εὐνοϊκοῦς ὁρους διατροφῆς καὶ θερμοκρασίας, ἄρχονται νὰ λειτουργῶσιν.

Ἡ ὀξύτις τοῦ οἴνου εἶνε ἡ ὀξική ζύμωσις, ἥτοι ὁ μετασχηματισμὸς τοῦ οἴνοπνεύματος εἰς ὀξικὸν ὄξύ. Ἡ ἀσθένεια αὕτη δὲν δύναται νὰ παραχθῇ εἰμὴ διὰ τῆς ἐπαφῆς τοῦ ἀέρος μετὰ τοῦ οἴνου, ὅτε ἡ ὀξική ζύμη σχηματίζει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ εἶδος πέπλου. Οὕτω ὁ οἴνος μετατρέπεται εἰς ὄξος. Ἡ ὀσμὴ καὶ ἡ γεῦσις τοῦ προσβεβλημένου οἴνου εἶνε ἀσφαλέστατα μέσα πρὸς διάγνωσιν τῆς ἀσθενείας ταύτης.

Ἡ ἐξάνθησις. Ἡ ἀσθένεια αὕτη ὀφείλεται εἰς ζύμην τινὰ πολλαπλασιαζομένην εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ οἴνου ὑπὸ μορφὴν εὐρώτος. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ζύμης ταύτης τὸ οἴνοπνευμα ἀποσυντίθεται σχηματιζομένου ὕδατος καὶ ἀνθρακικοῦ ὀξέος. Ὁ οἴνος οὐδεμίαν λαμβάνει κακὴν γεῦσιν, ἀλλὰ ἀδυνατίζει.

Ἡ ἀσθένεια αὕτη ἐμποδίζει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὀξυνίσεως, καθότι ἡ προξενούσα τὴν ἐξάνθησιν ζύμη κατέχει τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ οἴνου, τὴν θέσιν δηλαδή ἣν ἀπαιτεῖ ἡ ὀξική ζύμη ὅπως ἀναπτυχθῇ. Προέρχεται δὲ αὕτη ἐκ τῆς ἀτελείας μεθ' ἧς ἐγένοντο αἱ ἀποπληρώσεις (τὰ ἀπογεμισατά). Κατὰ ταύτην ὡς καὶ τὴν προηγουμένην ἀσθένειαν προσβάλλεται πρωτίστως τὸ οἴνοπνευμα τῆ μεσαλαβήσει τοῦ ὀξυγόνου τῆς ἀτμοσφαιρας.

Ἡ θόλωσις (γύρισμα). Ὁ οἴνος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν εἰδικῆς ζύμης θολοῦται καὶ λαμβάνει γεῦσιν ἀνούσιον ὀφειλομένην εἰς τὴν παραγωγὴν διαφόρων ὀξέων. Ἡ ἀσθένεια αὕτη ἀναφαίνεται κατὰ τὰς ἀρχὰς τῶν καυμάτων.

Ἡ πάχυνσις χαρακτηρίζεται ἐκ τῆς σεραπιώδους καταστάσεως ἣν λαμβάνουσι πρὸ πάντων οἱ ἐλαφροὶ λευκοὶ οἴνοι.

Ἡ πίκρισις χαρακτηρίζεται ἐκ τῆς πικρίας ἣν λαμβάνει ὁ οἴνος, προσβάλλει δὲ αὕτη πρὸ πάντων τοὺς ἐκλεκτοὺς οἴνους.

Ἡ προληπτικὴ θεραπεία ὄλων τῶν ἀσθενειῶν τοῦ οἴνου συνίσταται εἰς τὴν παρακώλυσιν τῆς ἀναπτύξεως παντὸς ὀργανισμοῦ.

Ὁ οἴνος, κατὰ τὴν ἐν τοῖς βυτίοις ἐνθεσιν, δέον νὰ ἦνε σχεδὸν περαιωμένος, δηλαδή νὰ μὴ περιέχη πλέον παντάπασι σάκχαρον, ἢ τοῦλάχιστον νὰ περιέχη τοιοῦτον ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον.

Ἐὰν ὁ οἴνος ἔχη πολὺ οἴνοπνευμα ἢ διατήρησις αὐτοῦ εἶνε μᾶλλον ἐξησφαλισμένη· εἶνε δὲ αὕτη βεβαία ἐὰν διὰ τῆς οἴνοπνευματίσεως φέρωμεν τὸ οἴνοπνευμα εἰς 15°.

Οἴνος πλούσιος ἐν ὀξύτητι ἔχει βεβαιότεραν τὴν διατήρησιν. Δυνάμεθα νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ὀξύτητα ταύτην διὰ καλῆς ἐκλογῆς ποικιλιῶν ἀμπέλων, τρυγῶντες ὀλίγον ἄωρος, γυψῶνοντες τὸν οἴνον ἢ ὑποβοηθοῦντες, διὰ τῶν ὑποδειχθεισῶν μεθόδων, τὴν ἐν αὐτῷ διάλυσιν τῆς ταννίνης.

Ἐὰ καλλαρίσματα, αἱ διυλίσεις καὶ αἱ μεταγγίσεις ἔχουσιν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀπὸ τοῦ οἴνου ἀποχώρισιν τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων ἀκαθαρσιῶν, ἐν αἷς καὶ αἱ ζύμαι· αἱ ἐργασίαι λοιπὸν αὗται καὶ πρὸ πάντων αἱ μεταγγίσεις δὲν πρέπει νὰ παραμελῶνται.

Ἡ ὀξύτις εἶνε ἡ μᾶλλον ἐπιφοβὸς ἀσθένεια εἰς τὰς μεσημβρινὰς χώρας, πρέπει λοιπὸν νὰ μὴ παραμεληθῇ ἢ ἀποπληρώσις (τὸ ἀπογέμισμα).

Ἐτέλος, ὡς οὐσιωδεστάτη πρέπει νὰ θεωρῆται ἡ καθαριότης τῶν οἴνοδόχων ἀγγείων.

Δύναται ὡσαύτως ὁ οἴνος νὰ προφυλαχθῇ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν διὰ τῆς θερμάνσεως, ἥτις συνίσταται εἰς τὸ νὰ θερμάνωμεν τὸν οἴνον μέχρι 50—60° (Παστέρ), εἴτε κατὰ φιάλας ἐν λουτρῷ, εἴτε ἐν τοῖς βυτίοις καὶ τῇ βοήθειᾳ εἰδικῶν μηχανημάτων κατασκευαζομένων ἐπὶ τούτῳ. Διὰ τῆς θερμάνσεως ταύτης αἱ ζύμαι φονεύονται.

Ἡ θείωσις ἢ τὸ κάπνισμα τοῦ οἴνου διὰ θείου σκοπὸν ἔχει τὴν ἐν αὐτῷ εἰσαγωγὴν θειώδους ὀξέος.

Πρὸς τοῦτο ἀρκεῖ νὰ καύσωμεν θεῖον ἐν οἴῳ δὴποτε ἀγχείῳ καὶ νὰ ὀδηγήσωμεν τὸν παραγόμενον καπνὸν διὰ σωλῆνος εἰς βυτίον ἰστάμενον ὄρθιον ἐπὶ ἐνὸς τῶν πλάτων αὐτοῦ.

Ἐκ τοῦ ἐτέρου τοῦ βυτίου τούτου πάτου, ἔχοντος ὀπάς, εἰσάγεται ὁ οἴνος, ὅστις πίπτει τοιοῦτοτρόπως ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὑπὸ τῆς καύσεως τοῦ θείου παραγομένου θειώδους ὀξέος καὶ διαρρέων δι' ὀπῆς ἀνεωγμένης παρὰ τὴν βᾶσιν τοῦ βυτίου, διοχετεύεται ἐν ἐτέρῳ τοιούτῳ.

Ἐνεργεῖται ὡσαύτως ἡ θείωσις τοῦ οἴνου διὰ τῆς εἰσαγωγῆς μικρᾶς ποσότητος τοιούτου (40 ὀκάδων) ἐντὸς βυτίου, ἐν ᾧ ἐκἀκῇ θειωμένη θρυαλλίς, καὶ ὅπερ ἰσχυρῶς ἔπειτα ἀνακινεῖται. Τούτου γενομένου θειοῦμεν ἐκ νέου τὸ βυτίον κλιόντες ἐν αὐτῷ καὶ ἐτέραν θρυαλλίδα, προσθέτομεν νέαν ποσότητα οἴνου καὶ ἀνακινουῦμεν πάλιν αὐτό· ἐξακολουθοῦμεν δὲ τοιοῦτοτρόπως μέχρι οὗ πληρωθῇ οἴνου τὸ βυτίον.

Ἡ θείωσις τοῦ οἴνου βασίζεται ἐπὶ τῆς ιδιότητος ἣν κέκτηται τὸ θειῶδες ὀξύ νὰ παρακωλύῃ τὴν βλάστησιν πάσης ζύμης, οἰνοπνευματικῆς ἢ ἄλλης. Δυνάμεθα λοιπὸν διὰ τῆς χρήσεως αὐτοῦ νὰ σταματήσωμεν ἢ ἐμποδίσωμεν πρὸς στιγμὴν τὴν οἰνοπνευματικὴν ζύμωσιν, ὁμοίως δὲ καὶ πᾶσαν ἐπιβλαβῆ ζύμωσιν. Ἡ διὰ τῆς θεραπείας ταύτης θειώδης γεῦσις ἢ μεταδιδομένη εἰς τὸν οἶνον ἐξαλείφεται διὰ τῶν ἐπανειλημμένων μεταγγίσεων, οὐχ ἥττον τὸ χρῶμα τοῦ οἴνου καταστρέφεται.

(Ἔπεται συνέχεια)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΡΥΑΣ (*)

Ἡ καρύα (*Juglans regia* L.) εἶνε ὠραῖον δένδρον φέρον κλάδους σχεδὸν ὀριζοντίους, ὑψοῦται δὲ περὶ τὰ 15 — 20 μέτρα.

(*) «Τὴν καρύαν οὕτως ὠνόμασαν ὅτι πνεῦμα βαρὺ καὶ καρωτικὸν ἀφιεῖσα λυπεῖ τοὺς ὑπ' αὐτὴν παρακλιμένους.» (Πλάουταρχος).

Ὁ κορμὸς τοῦ δένδρου τούτου εἶνε βραχύς, καλύπτεται διὰ φλοιοῦ φαιοῦ καὶ διαρρηγνυομένου καὶ ἔχει διάμετρον πολλάκις μεγαλητέραν μέτρου. Τὰ φύλλα του εἰσὶν ἐναλλάσσοντα, σύνθετα, συγκείμενα ἐξ 7—9 φυλλαρίων σχεδὸν ἀμίσχων, ὠσειδῶν, κατὰ τοῦ μᾶλλον ἢ ἥττον τραχέων καὶ καταληγόντων εἰς ὀξύ, ἐχόντων δὲ σκοτεινὸν πράσινον χρῶμα καὶ περιπόντων ἰδιωζουσαν ὀσμὴν ὅταν προστρίβωνται. Ἡ ὀσμὴ αὕτη ἐν μεγάλῃ ποσότητι ἐπιφέρει πολλάκις ἐνοχλήσεις καὶ κεφαλαλγίας.

Ἡ καρύα, ἰθαγενὴς τῆς Ἀσίας, ὁπόθεν μετεφέρθη εἰς Ἑυρώπην ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, καλλιεργεῖται ἐν ταῖς πλείσταις τῶν εὐκραῶν χωρῶν· ἀρέσκεται δὲ εἰς τὰς ὀλίγον ὑγρὰς γαίας.

Τὸ ξύλον αὐτῆς ἐκτιμᾶται πλειότερον τοῦ τῶν ἡμετέρων ἰθαγενῶν δένδρων καὶ τούτου ἕνεκα, μετὰ τοῦ μαχαγονίου (*acajou-Swietenia Mahagoni*) κατέχει τὴν σπουδαιοτάτην θέσιν ἐν τῇ ἐπιπλοποιίᾳ.

Ἐν τῇ ἀτελεῖ εἰσέτι καταστάσει τὸ ξύλον τῆς καρύας εἶνε ὑπόλευκον, ἥκιστα ἀντέχον εἰς τὸν ἀέρα καὶ ὑποκείμενον εἰς τὰ δειγμάτια τῶν ξυλοφάγων ἐντόμων· ἀλλ' ὅταν τὸ δένδρον φθάσῃ εἰς τὴν τελείαν αὐτοῦ ἀνάπτυξιν, ὅταν ἡ αὔξησις αὐτοῦ ἀρχίζῃ νὰ ἐλαττοῦται, περὶ τὴν ἡλικίαν τῶν 50 ἐτῶν κατὰ μέσον ὄρον, παρουσιάζει τότε ξύλον συμπαγές, παχύ, εὐκαμπτον, ἐπὶ μακρὸν διατηρούμενον καὶ μελάγχρουν. Τότε εἶνε εὐκαλον νὰ στιλβωθῇ καὶ νὰ κατεργασθῇ κατὰ πάσας τὰς διευθύνσεις, ἀφοῦ προηγουμένως ἐπαρκῶς ἀποξηρανθῇ.

Ἐμπορικῶς δύο εἶδη καρυόξυλων διακρίνουσι: τὸ λευκὸν ἢ κοινόν, καὶ τὸ μέλαν ἢ τῆς Ὠβέρνης.

Τὸ λευκὸν καρυόξυλον (*noyer blanc*) ἔχει χρῶμα σκοτεινὸν καὶ πλατείας φλέβας, ἀλλ' εἶνε πορώδες, στερεῖται στιλπνότητος καὶ δὲν ἀντέχει εἰς τὰς προσβολὰς τῶν ἐντόμων. Ἐπειδὴ εἶνε πλειότερον διαδεδομένον καὶ εὐθηνότερον, χρησιμοποιεῖται περισσότερον ἐν τῇ κοινῇ ἐπιπλοποιίᾳ καὶ τῇ λεπτοουργίᾳ. Τὸ λευκὸν καρυόξυλον λίαν ἐκτιμᾶται ὡσαύτως ἐν τῇ κἀτάσκευῇ ἐλαφρῶν, στερεῶν καὶ κομψῶν ξυλίνων ὑποδημάτων.

Τὸ μαῦρον καρυόξυλον (*noyer noir, acajou d' Europe*)

εἶνε ἀξιοσημείωτον ἕνεκα τοῦ πλούτου καὶ τῆς ποικιλίας τῶν φλεβῶν καὶ τῶν ἄλλων σχημάτων του (νερῶν). Ἄλλοτε εἶνε φλεβῶδες, ἄλλοτε κατὰστικτον καὶ ἄλλοτε ὀζῶδες πάντοτε δὲ στιλπνόν. Διὰ τοῦ βερενικίου καθίσταται ἔτι μᾶλλον στιλπνότερον. Ὅταν ἀπλῶς λειαίνεται παρουσιάζει θεάν αὐστηρὰν ἀρέσκουσαν εἰς τινὰς. Πολλὴ χρῆσις αὐτοῦ γίνεται ἐν τῇ κατασκευῇ τῶν κοινῶν ἐπίπλων δι' ἐπικαλύμματος (καπλαμᾶ) ἀκέραιον (ἀτόφιο) χρησιμοποιεῖται σπανιώτερον πρὸς κατασκευὴν ἐκλεκτῶν ἐπίπλων.

Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ καρυοξύλου εἶνε τὸ μᾶλλον ἐκτιμώμενον, ἀλλ' ἢ τιμὴ αὐτοῦ εἶνε ἀνωτέρα καὶ ἡ χρῆσις μᾶλλον περιορισμένη τῆς τοῦ λευκοῦ καρυοξύλου.

Ἡ ῥίζα τῆς καρύας παρέχει ὠπύτως εἰς τὴν βιομηχανίαν μεγάλα τεμάχια ξύλου ἐκλεκτοτέρας ποιότητος τῆς τοῦ κορμοῦ καὶ μᾶλλον ἐπιζήτητα ἕνεκα τῶν ἀπείρων, κυματιζουσῶν καὶ στιλβουσῶν φλεβῶν αὐτῶν.

Ὁ κορμὸς καὶ ἡ ῥίζα τῆς καρύας δὲν εἶνε τὰ μόνα μεταχειριζόμενα μέρη, καθότι τὸ δένδρον παρουσιάζει ἐνίοτε ἐκφύσεις μᾶλλον ἢ ἥττον ὀγκώδεις καλουμένας ὕβους (Ioures), ὀφειλομένους εἰς ἄτακτον ἢ τυχαίαν διάχυσιν τοῦ χυμοῦ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, αἱ ἴνες τοῦ ξύλου δὲν εἶνε πλέον ἐπιμήκεις καθὼς ἐν τῷ κορμῷ, ἀλλὰ συστρέφονται καὶ οὕτως εἶπειν ἀλληλοσυμπλέκονται· παράγουσι δὲ πλῆθος φλεβῶν, διάφορα χρώματα ἔχουσῶν.

Τὰ ἐκ τῶν ὕβων τούτων ἐξαγόμενα τμήματα προσαρμολόμενα δι' εὐφυῶν συνδυασμῶν παρουσιάζουσι σχεδιογράφηματα ἐκτάκτου πλουσιότητος, ὁμοιάζοντα ῥόδακας, ἀραβουργήματα, μορφὰς περιέργους καὶ ἀλλοκότους, τὰ πάντα ἀξιοπερίεργα διὰ τὴν συμμετρίαν καὶ τὴν κληρονικότητά των. Οἱ ὕβοι οὗτοι εἶνε σπάνιοι καὶ προέρχονται μόνον ἐκ τῶν Πυρηνείων (*) χρησιμεύουσι δὲ μόνον ὡς ἐπικαλύμματα (καπλαμάδες).

Ὁ φλοιὸς καὶ ἡ ῥίζα περικλείουσι χρωματιστικὴν ὕλην ὑπομέλαιναν, λίαν στερεάν, ἀνάλογον πρὸς ἐκείνην τοῦ χλωροῦ

(*) Καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας Σ. Σ.

ἐξωφλοίου τῶν καρῶν χρησιμοποιουμένην δὲ κυρίως εἰς τὴν βαφήν τῶν μαλλίων. Ἐπιτυγχάνονται δὲ χρωματισμοὶ ποικιλώτατοι δι' ἀπλουστάτης κατεργασίας, ἥτις ἀφίνει εἰς τὰ ὑφάσματα ἅπασαν αὐτῶν τὴν ἐλαστικότητα.

Ἡ χρωματιστικὴ αὕτη ὕλη τῇ βοήθειᾳ τῶν ὀξέων δίδει χροῶμα ἀνοικτόν, ἐνῶ διὰ τῆς χρήσεως ἀλκαλικῶν ἀλάτων τὸ ὑπομέλαν αὐτῆς χροῶμα γίνεται βαθύτερον. Ὁ θεϊκὸς σίδηρος καθιστᾷ αὐτὴν μέλαιναν τὰ δὲ ἄλατα τοῦ κασιτέρου στακτέροχρουν ἐρυθρὰν.

Ἐν τῷ ἐμπορίῳ, ὁ φλοιὸς ἐξαποστέλλεται κοπανισμένος, ἀναμειγμένος μὲ ξύσματα τῆς ῥίζης καὶ περιεκλεισμένος ἐν τὸς σάκκων.

Ὁ ἄφθονος καὶ διαυγὴς χυμὸς τῆς καρύας δι' ἐξατμίσεως δύναται νὰ δώσῃ κρυσταλλωμένον σάκχαρον ὡς τὸ τοῦ σακχαροκαλάμου, ζυμούμενος δὲ εἶδος καρυσσοῦρου· τὰ προϊόντα ταῦτα οὐδὲν πραγματικὸν βιομηχανικὸν ἐνδιαφέρον παρουσιάζουσι, τούτου ἕνεκα μόνον περιεργείας χάριν τὰ ἀναφέρομεν.

Τὰ φύλλα παρουσιάζουσι γεῦσιν ὑπόπικρον, στυφὴν, ῥητινώδη καὶ ὀξεῖαν, ἔχουσι δὲ εἰσέτι μεγάλην ἰατρικὴν ἀξίαν. Διδόμενα ὑπὸ μορφὴν ἐγχύσεως ἢ ἐκχυλίσματος, ἐπιφέρουσιν ἐνίοτε λίαν εὐχάριστα ἀποτελέσματα ἐν τῇ θεραπείᾳ τῶν σκουβουτικῶν ἀσθενειῶν, ἰδίως δὲ ἐν τῇ ὀφθαλμίᾳ· εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν δίδονται ὡς κηλύρια μετὰ προσθήκης ἐκχυλίσματος στρύχνου. Μεταχειρίζονται ὠπύτως τὸ ἐκχυλισμὸν αὐτῶν ὅπως μεταβληθῇ ἢ φύσις παλαιῶν ἐλκῶν κτλ. Τὰ ἐβρασμένα ἢ ἀπλῶς ἐμβεβρεγμένα καρυόφυλλα εἶνε φάρμακον λίαν σύνθηδες εἰς τὰς γυναῖκας κατὰ τῆς λευκορροίας. (*)

Οἱ νεαροὶ νωπὸν καρποὶ, χρησιμεύουσι πρὸς κατασκευὴν γλυκοῦ, ὑγιεινοῦ καὶ εὐγεύστου, ὅπερ κέκτηται ἀρετὰς τονικᾶς, ἀντιβηχικᾶς καὶ στυπτικᾶς. Οἱ τοιοῦτοι καρποὶ χρησιμώ-

(*) Διὰ τοῦ ἀφεψήματος τῶν καρυσφύλλων κατὰ τὸ θέρος πλύνονται οἱ ἵπποι καὶ ἄλλα ζῶα ἕνα προφυλάσσονται ἀπὸ τῶν προσβολῶν τῶν μυιῶν. Ἀπαλλάσσονται προστούτοις τῶν ἐνοχλήσεων τῶν μυιῶν τὰ ζῖβα κατὰ τὸ θέρος τριδόμενα ἀπλῶς διὰ γλωρῶν καρυσφύλλων.

ποιοῦνται καὶ πρὸς κατασκευὴν ποτοῦ ἐξόχως στομαχικοῦ, γνωστοτάτου εἰς τὰς οἰκοδεσποίνας ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ τὸ ὄνομα brou de noix (καρυδόσσεφλον). Τὰ κάρυα τὰ δρεπόμενα πρὸ τῆς τελείας ὀριμότητός των τρώγονται ὡς ἐπιδόρπιον ἢ γίνονται σακχαρόπηκτα (cerneaux). Σύν τῇ ἡλικίᾳ, αἱ θρεπτικαὶ ιδιότητες τῶν καρπῶν τούτων μεταβάλλονται ἐπαισθητῶς· οὕτω, ὅταν οὗτοι εἴνε νωποὶ καὶ ἀπηλλαγμένοι τοῦ περισπερμίου των, εἴνε ἐξαιρετοὶ καὶ ἄνευ κακῆς ἐπιδράσεως εἰς τὴν ὑγείαν, ἐξ ἐναντίας δὲ ὅταν ᾔνε ξηροὶ γίνονται λίαν δύσπεπτοι. Κατὰ τὴν ἀνάλυσιν τοῦ κ. Παγὲν, τὸ χλωρὸν κάρυον περιέχει, ἐπὶ ἑκατὸν μερῶν, ὀγδοήκοντα πέντε μέρη ὕδατος, ἐννέα ἀζωτούχων ὑλῶν, τέσσαρα παχειῶν οὐσιῶν, ἐν μεταλλικῶν οὐσιῶν καὶ ἐν κυτταρίνης καὶ ἀμύλου.

Ἡ ψύχα τοῦ κάρυου, ἀπογυμνουμένη τῆς ἐπιδερμίδος, παρέχει, διὰ τῆς λεγομένης ψυχρᾶς πίεσεως, ἔλαιον, σχεδὸν ἄχρουν, ὀσμῆς ἀσθενοῦς, οὐδύως δυσαρέστου, καὶ γεύσεως γλυκαίας· χρησιμοποιεῖται δὲ ὡς βρώσιμον ἔλαιον, ἂν καὶ ᾔνε πολὺ κατώτερον τῶν πλείστων βρωσίμων ἐλαίων. Τὸ ἔλαιον τοῦ κάρυου, ἐν Γαλλίᾳ, καλούμενον ὡσαύτως ἔλαιον παρθένον (huile vierge), ταγγίζει εὐκόλως· κατασκευάζεται δὲ εἰς τὰ διαμερίσματα τῆς μεσημβρινῆς καὶ τῆς κεντρικῆς Γαλλίας καὶ κυρίως ἐν τῇ Σαρέντῃ, τῇ κίτῳ Σαρέντῃ καὶ τῇ Δορδόνῃ. Εἰς τὸ ἐμπόριον, κυκλοφορεῖ ἐν βυτίοις 50 χιλιογράμμων. Ὑπάρχει προσέτι δευτέρα ποιότης ἐλαίου παραγομένη διὰ τῆς λεγομένης θερμῆς πίεσεως. Τὸ τοιοῦτοτρόπως παραγόμενον ἔλαιον ἔχει χρῶμα ὑποπράσινον, εἴνε καυστικὸν καὶ μᾶλλον ξηραντικὸν ἢ τὸ λινέλαιον· ἡ χρῆσις αὐτοῦ εἴνε καθαρῶς βιομηχανικῆ.

Τὸ χλωρὸν ἐξώφλοιο τοῦ κάρυου ἀναδίδει ὀσμὴν βαρεῖαν καὶ ἀρωματικὴν, κέκτηται δὲ γεῦσιν πικρὰν καὶ ὀξεῖαν καὶ χρησιμεύει εἰς δυσιάτους τινὰς παθήσεις τοῦ δέρματος. Ὁ χυμὸς αὐτοῦ δίδεται πολλάκις μετ' ἐπιτυχίας κατὰ τῶν ἀκροχορδόνων καὶ τῆς κασίδας. Τέλος τὸ ἐκχύλισμα αὐτοῦ παρέχει εἰς τὴν ἰατρικὴν ὠφέλιμον φάρμακον κατὰ τῶν παθήσεων τοῦ λάρυγγος. Τὸ ἐξώφλοιο ξηραίνόμενον γίνεται ὑπόγλυκυ.

Ἡ παρατεταμένη μόσχευσις τοῦ ἐξώφλοιου ἐν τῷ ὕδατι δίδει ρευστὸν μελανωπὸν (brou de noix), ἐκ τοῦ ὁποίου οἱ βαφεῖς ἐπιτυγχάνουσι χρώματα ἀμαυρὰ καὶ ὑπομέλανα στερεώτατα· οἱ ἐπιπλοποιοὶ τὸ ὠφελιμοποιοῦσι πολλάκις διὰ νὰ δίδωσιν εἰς τὰ λευκὰ καὶ κοινὰ ξύλα τὴν ὁμοιότητα τοῦ κάρυου καὶ τοῦ τῆς γηραιᾶς δρυός. Τὸ προϊόν τοῦτο χρησιμεύει ὡσαύτως εἰς τὴν κατασκευὴν καλῆς μελάνης.

Ἄπειροι ποικιλίαι τῆς κάρυας εὐρίσκονται ἐν Εὐρώπῃ, τῶν ὁποίων ἡ μᾶλλον ἀξιοπεριέργος εἴνε ἡ μεγαλόκαρπος κάρυα. Οἱ καρποὶ αὐτῆς (noix de Jauge) ἔχουσιν ἐνίοτε μέχρι πέντε ἢ ἕξ ἑκατοστομέτρων διάμετρον, ἀλλὰ ἡ ψίχα εἴνε ἐλαχίστη, πολλάκις δὲ καὶ δὲν περιέχει τοιαύτην. Τὸ κέλυφος χρησιμεύει ὡς πρώτη ὑλὴ ἀρκετὰ ἐπιζήτητος ὑπὸ τῶν ἀθυρματοποιῶν, οἵτινες τὸ χρησιμοποιοῦσι πρὸς κατασκευὴν κυτίων καὶ ἄλλων μικροτεχνημάτων, ἐξαιργασμένων ἐνίοτε μετὰ πολλῆς εὐφυΐας.

(Ἐκ τῆς Revue des sciences naturelles appliquées— 1899 σελ. 277).

Ἡ Διοσκορίδης ἀναφέρει τὰ ἐξῆς περὶ κάρυων. «Κάρυα βασιλικὰ (*), ἃ εἴνε περσικὰ καλοῦσιν, ἐσθιόμενα δύσπεπτα κακοστόμαχα, χολοποιὰ, κεφαλαλγῆ, βήσσουσιν ἐναντία· χρῆσιμα δὲ βιθρωσκόμενα πρὸς ἐμέτους νήσται, καὶ θανασίμων φαρμάκων ἐστὶν ἀντιφάρμακα, προβρωθέντα καὶ ἐπιβρωθέντα σὺν ἰσχύσι καὶ πηγάνῳ· πλείονα δὲ βρωθέντα πλατεῖαν ἔλμινθα ἐκτινάσσει· ἐπιπλάσσειται δὲ καὶ μαστοῖς φλεγμαίνουσι καὶ ἀποστήμασι καὶ στρέμμασι σὺν ὀλίγῳ μέλιτι καὶ πηγάνῳ· μετὰ δὲ κρομμύσου καὶ ἀλός καὶ μέλιτος πρὸς κυνόδηκτα καὶ ἀνθρωπόδηκτα ποιεῖ· πυρωθέντα δὲ σὺν τῷ κελύφει καὶ ἐπιτεθέντα τῷ ὀμφαλῷ, στρόφους παύει· τὸ δὲ λέπυρον καὶ ἐν τριφθῆν ἐν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ, παιδίους ἐπιχρισθὲν, καλλίτριχον ἐστὶ καὶ ἀλωπεκίας δασύει· καὶ ἔμμηνα ἴστησι τὸ ἐντὸς αὐτοῦ καὶ ἐν λεῖον καὶ σὺν οἴνῳ προστιθέμενον· τῶν δὲ παλαιῶν κάρυων τὰ

(*) Οἱ ἀρχαῖοι ἐκάλεον κάρυα βασιλικὰ τὰ ὑφ' ἡμῶν κάρυδια κοινῶς καλούμενα· κάρυα παντικὰ δὲ τὰ λεπτοκάρυα (φουντούκια).

έντός γαγγραίνας και άνθρακας και αίγίλωπας και άλωπεκίας
μασσηθέντα και άντί καταπλασμάτων έπιτεθέντα ίχται συν-
τόμως. Γίνεται δε και έλαιον έξ αυτών κοπτομένων και εκ-
θλιβομένων. Τά δε χλωρά ήττον κακοπτόμαχα γλυκύτερα όντα·
διό και τοίς σκορόδοις μίγνυται πρός τό τήν δριμύτητα περιαι-
ρεΐν· αίρει δε και πελιώματα καταπλασθέντα. (Περί ύλης ία-
τρικής Δ', ροή!)

ΕΙΔΙΚΗ ΕΥΛΟΓΝΩΣΙΑ

ύπό Ν. ΧΑΩΡΟΥ

(Συνέχεια, ίδε τεύχ. 3ον, σελ. 38).

**Z'. Αί άκτένες τής έντεριώνης άφανείς είς τόν
όσπλον όφθαλμόν.**

1. Σκληρά ξύλα

Απιδέα (Rhus cotinifolia). Χρώμα του ξύλου καστανέ-
ρυθρον. γνήσιον έγκάρδιον λείπει, τούναντίον πολλάκις έχει τήν
καρδίαν σαπράν. Το όριον του έτησιου δακτυλίου διακρίνεται
εκ τής βαθυχρωτέρας φθινοπωρινής ζώνης.

Το ξύλον περιέχει άγγεία, τραχεοειδείς και παρέγχυμα· είνε
βαρύ, σκληρόν, δύσχιστον κατά πάσαν διεύθυνσιν εύτμητον,
συνεκτικόν και άνθεκτικόν, λαμβάνον ώραιαν στίλθωσιν και είνε
λίαν διαρκές έν ξηρώ χώρῳ. Πολλάκις βάφεται μέλαν και κα-
τεργάζεται είς πλαίσια εικόνων· είνε πολύτιμον διά τορευτικά
και έπιπλουργικά λεπτοεργήματα, διά τήν κατασκευήν τύπων
και μή λεπτοεργών ξυλογραφημάτων. Ο φλοιός είνε βαθύ-
χρουν λεπιδωτόν ρυτίδωμα, ώς επί τό πλείστον κατά μήκος
διαρρηγνύμενον.

Μηλέα (Rhus Malus). Κατά πάντα όμοιον τῷ προηγου-
μένῳ, αλλά μετ' έγκάρδιου έρυθροκαστανόχρου βαθέος· εκτι-
μάται ήττον του ξύλου τής απιδέας. Το ρυτίδωμα αποτελεί-
ται εκ πλακῶν απολεταζομένων.

Κράταιγος (Crataegus oxyacantha). Χρώμα του ξύλου
σαρκόχρουν. Πολυάριθμοι κυτταρικοί πόροι (όπως παρά τῇ
Κλήθρῳ).

Το ξύλον αποτελείται έξ άγγείων τραχεοειδῶν και παρεγ-
χύματος, είνε λίαν σκληρόν και βαρύ, δύσχιστον, άνευ στίλ-
θης και χρησιμοποιείται πρός κατασκευήν τορευτικῶν έργων,
εργαλείων και τμημάτων μηχανῶν. Κατασκευάζονται και έ-
ξάιρετοι βακτηρίαι, έφ' ών διατηροῦνται και οι κόμβοι τῶν
κλάδων. Ο φλοιός είνε μικρολέπιδον πινακοειδές ρυτίδωμα.

*Όα (κοινῶς σουρβιά — Sorbus aucuparia, S. Aria, S.
torminalis)*. Χρώμα του σομφου έρυθρόλευκον, του έγκαρδίου
έρυθροκαστανίνον. Συχνοί κυτταρικοί πόροι. Η ζώνη του φθι-
νοπωρινου ξύλου όλίγον βαθυτέρου χρώματος.

Το ξύλον είνε σκληρόν, συνεκτικόν, δύσχιστον και χρησιμο-
ποιείται όπως και το ξύλον τής σφενδάμνου είς έπιπλουργικά,
τορευτικά και γλυπτικά έργα. Ο φλοιός είνε λείος και τεφρός,
σχηματίζων βραδύτερον, ώς παρά τῇ *S. torminalis*, λεπι-
δωτόν ρυτίδωμα.

Σημόδα (Betula alba). Χρώμα του ξύλου κιτρινωπόν ή έ-
ρυθρόλευκον. Τα άγγεία φαίνονται επί τής έγκαρσίου τομῆς
διά του όσπλου όφθαλμου ως λίαν λεπτά σημεΐα. Πολυάριθμοι
κυτταρικοί πόροι εύρίσκονται ιδίως έν τῷ έσωτερικῷ ξυλώδει
σώματι, ένῶ οι έξωτερικοί έτήσιοι δακτύλιοι γηραιότερων δέν-
δρων στεροῦνται ως επί τό πλείστον τοιούτων.

Το ξύλον σύγκειται έξ άγγείων, τραχεοειδῶν, ξυλωδῶν
ίνων, παρεγχύματος και ίνωδῶν κυττάρων. Είνε ίκανῶς σκλη-
ρόν, βαρύ, δύσχιστον και διατηρεΐται όλίγον.

Το ξύλον αυτῆς όταν είνε σπειροειδές και ούλον είνε πολύ-
τιμον πρός κατασκευήν έπιπλων. Έτι δε χρησιμοποιείται είς
μικρά άμαξοπηγικά ξύλα, είς κατασκευήν κλιμάκων, ρυμῶν
κ.τ.λ. Ο φλοιός του στελέχους και τῶν παχυτέρων κλώνων
έπενδύεται υπό λευκής στρωτῆς περιδερμίδος.

Ευώνυμον (Eunonymus Euroaeus). Χρώμα του ξύλου

καθαρόν κιτρινόλευκον. Τὸ ὄριον τοῦ ξύλου διακρίνεται ὡς φωτεινὴ γραμμὴ.

Τὸ ξύλον ἀποτελεῖται ἐξ ἀγγείων, τραχεοειδῶν, παρεγγύματος καὶ ἰνωδῶν κυττάρων. Εἶναι σκληρόν, δύσχιστον καὶ εὐτρητόν. Παράγει λεπτοῦφές τορευτικόν ξύλον, χρησιμοποιεῖται δὲ πρὸς κατασκευὴν ξυλίνων ἤλων διὰ τοὺς ὑποδηματοποιούς, ὀδοντογλυφίδων καὶ παρομοίων ξυλουργημάτων. Ὁ φλοιὸς εἶνε κατ' ἀρχὰς χλοερός (πράσινος), βραδύτερον ἀποκτᾷ ἀνοικτὸν τεφροειδὲς χρῶμα, σχηματίζων ἐλαφρὸν ρυτίδωμα.

Πέξος (Buxus sempervirens). Χρῶμα τοῦ ξύλου ἀνοικτὸν κίτρινον.

Τὸ ξύλον εἶνε ὀλοσχερῶς ὁμοιόμορφον μὴ διακρινομένων οὐδὲ τῶν ὀρίων τῶν ἐτησίων δακτυλίων. Εἶνε λίαν σκληρὸν, βαρὺ, ἀνοικτικόν (στερεόν), λίαν δύσχιστον, ἄνευ στίλβης, διαρκές· εἶνε τὸ πολυτιμότερον ὑλικὸν διὰ ξυλογραφίας, ἐμπνευστὰ ὄργανα καὶ ἄλλα πολύτιμα τορευτικὰ ἔργα. Ὁ φλοιὸς σχηματίζει λεπτὸν κιτρινοτεφροειδὲς ρυτίδωμα.

2. ΜΗΑΛΑΚᾶ ΞΥΛΑ

Ἰπποκαστανέα (Aesculus Hippocastanum). Χρῶμα τοῦ ξύλου διάφορον, κιτρινόλευκον ἢ ἐρυθρόλευκον. Πάντες οἱ ἰδιαιτέροι χαρακτῆρες λείπουσιν. Ὡς πρὸς τὴν σκληρότητα τοῦ ξύλου κεῖται μεταξὺ τῆς ομάδος ταύτης καὶ τῆς προηγουμένης.

Τὸ ξύλον διατηρεῖται ὀλίγον, εἶνε λευκὸν καὶ διαστρέφεται ὀλίγον. Χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τῶν ἐπιπλοποιῶν ὡς ἐνδότερος σκελετὸς ἐπίπλων, πρὸς κατασκευὴν ξυλίνων πεδίλων κ.τ.λ.

Ἰτέα (Salix caprea). — Σχημ. 14, σελίς 548, τόμος 1889). Χρῶμα τοῦ σομφοῦ ἐρυθρόλευκον, τοῦ ἐγκαρδίου ζωηρόν ἀνοικτὸν ἐρυθρόν. Τὰ ἀγγεῖα ὁμοιομόρφως διανεμημένα, ἀλλὰ τῆδε κακεῖσε ἀφίνοντα ἐλευθέρας σκωληκοειδεῖς θέσεις.

Τὸ ξύλον ἀποτελεῖται ἐξ ἀγγείων, τραχεοειδῶν, ξυλωδῶν ἰνῶν, παρεγγύματος καὶ ἰνωδῶν κυττάρων· εἶνε ἐλαφρὸν, μα-

λακόν, εὐσχιστον, στίλβον. Ὁ φλοιὸς εἶνε τεφροειδής, ἀστιλβής· τὸ δένδρον ἔχει πάχος πηχυαῖον, ὁ φλοιὸς αὐτοῦ σχηματίζει ὀξείας κατὰ μῆκος ἰούσας ραγίδας καὶ εἶτα βαθυρραγές ρυτίδωμα.

Δενδρώδεις ἰτέαι (Salix alba, S. fragilis, S. pentandra). Χρῶμα τοῦ σομφοῦ λευκόν, τοῦ ἐγκαρδίου βαθυκαστάνινον, μᾶλλον ἢ ἥττον ἀνομοιομόρφως γραμμωτόν.

Τὸ ξύλον χρησιμοποιεῖται ὡς ἐσωτερικὸς σκελετὸς καὶ ἐν τῇ χαρτοποιίᾳ. Ὁ φλοιὸς ἐνωρὶς σχηματίζει βαθυρραγές ρυτίδωμα.

Ἀγγιολεύκη (Populus tremula). Χρῶμα τοῦ ξύλου ρυπαρόλευκον· οὐδὲν ἐγκάρδιον, ἐγγὺς τοῦ μέσου τοῦ στελέχους, συχνάκις κυτταρικοὶ πόροι.

Τὸ ξύλον εἶνε μαλακόν, ἐλαφρὸν, εὐσχιστον, ἐλαστικόν, ῥήγνυται δὲ καὶ διαστρέφεται ὀλίγον· χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς ἐσωτερικὸς σκελετὸς καὶ ἐν τῇ χαρτοποιίᾳ.

Ὁ φλοιὸς διατηρεῖται ἐπὶ πολὺ λεῖος· εἶτα δὲ ἐπακολουθεῖ ῥῆξις αὐτοῦ φλυκταινοειδής· βραδύτερον σχηματίζεται ἐπιπολαιορραγές ρυτίδωμα.

Λεύκη (Populus alba). Χρῶμα τοῦ σομφοῦ λευκόν, τοῦ δ' ἐγκαρδίου κατ' ἀρχὰς κίτρινον, εἶτα καστάνινον, ἐνίστε δὲ κατὰ τόπους ἐρυθρόπρον. Φλοιὸς ὡς παρὰ τῇ *Populus tremula*.

Μέλαιραι λεῦκαι (Populus nigra, P. dilatata). Χρῶμα τοῦ σομφοῦ λευκόν, τοῦ ἐγκαρδίου ἀνοικτὸν καστάνοχρουν. Φλοιὸς ἐνωρὶς σχηματίζων βαθυρραγές ρυτίδωμα.

Λεύκη βαλσαμογόρος (Populus balsamifera). Ἐπίσης ἀλλὰ φλοιὸς διατηρούμενος λεῖος.

Τὸ ξύλον τῶν δενδρῶσχημων ἰτεῶν καὶ λευκῶν χρησιμεύει οὐ μόνον πρὸς κατασκευὴν κυτταρίων, ὡς ἐσωτερικὸς σκελετὸς ἐπίπλων κ.τ.λ., ἀλλὰ καὶ πρὸς κατασκευὴν σιδηροδρομικῶν ἀμαξῶν, πυρῶν κ.τ.λ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τὰ σπουδαιότερα ἄλλοδαπὰ ξύλα.

Ἱεροξύλον (Guajacum officinale). Σομφὸν λίαν στενὸν, ῥυπαροκίτρινον· ἐγκάρδιον λίαν βαθέος χρώματος, υπόμελαν, ὑποπρασινίζον ἢ ὑποκυανίζον. Ἐτήσιοι δακτύλιοι ἀσαφεῖς καὶ μόλις διακρινόμενοι. Ἀκτίνες ἐντεριώνης ἀόρατοι. Αἱ ἴνες ἐν ἐκάστῳ ἐτήσιῳ στρώματι χωροῦσι πλαγίως καὶ πρὸς ἄλλην διεύθυνσιν, κατὰ τε τὴν ἀκτίνα καὶ τὰς ἐφαπτομένας. Διὸ καὶ τὸ ξύλον τοῦτο δὲν σχίζεται.

Τὸ ξύλον περιέχει μέχρις 25% ῥητινὴν ἱεροξύλου (guajak), εἶνε λίαν σκληρὸν (εἰδικὸν βᾶρος 1,393). Χρησιμεύει πρὸς κατασκευὴν τμημάτων μηχανῶν καὶ τορευτικῶν ἔργων καὶ ἰδίως ξυλίνων σφαιρῶν. Φλοιὸς λίαν λεπτὸς, λεῖος, τεφρὸς. Πατρίς αἱ νῆσοι τῶν δυτικῶν Ἰνδιῶν ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Ζυγοφυλλοειδῶν.

Μέλας ἔβερος (Diospyros Ebenum). Σομφὸν ῥυπαρὸν τεφρὸν μετὰ μελανῶν κηλίδων· ἐγκάρδιον βαθύμελαν. Ἐτήσιοι δακτύλιοι μόλις διακρινόμενοι. Ὑφὴ καὶ ἀκτίνες ἐντεριώνης μόλις καταφανεῖς.

Τὸ ξύλον εἶνε λίαν σκληρὸν, λεπτοῦφές καὶ βαρὺ (εἰδ. βᾶρος 1.187). Εἶνε τὸ πολυτιμότερον τεχνουργικὸν ξύλον. Πατρίς Ἀνατολικαὶ Ἰνδίαι ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν ἐβενοειδῶν.

Παλισσάνθρινον ξύλον (Jacaranda brasiliensis). Σομφὸν λίαν στενὸν, τεφρὸν. Ἐγκάρδιον βαθύχρουν, σοκολατοειδές καστάνινον μετὰ βαθυμελαίνων φλεβῶν καὶ ταινιῶν. Ἐτήσιοι δακτύλιοι μόλις διακρινόμενοι· ἀκτίνες ἐντεριώνης ἀόρατοι. Ἀγγεῖα μεγάλα, ἐπὶ μὲν τῆς κατὰ μῆκος τομῆς διακρινόμενα ὡς εἰρμὸς μαργαριτῶν, ἐπὶ δὲ τῆς ἐγκαρσίου ὡς σημεῖα ἀνοικτοῦ ἐρυθροῦ χρώματος.

Τὸ ξύλον εἶνε σκληρὸν, λίαν βαρὺ, λίαν δύσχιστον, σχεδὸν εὐθρυπτον. Εἶνε πολυτιμὸν τεχνουργικὸν ξύλον ἰδίως χρησιμο-

ποιούμενον πρὸς κατασκευὴν κλειδοκυμβάλων. Πατρίς αὐτοῦ εἶνε ἡ μεσημβρινὴ Ἀμερικὴ καὶ ἀνήκει εἰς τὰ Βιγνονιοειδῆ (Bignoniaceae).

Μαχαγονίον (Swietenia Mahagoni). Πρόσφατον (ἐν νωπῇ καταστάσει) ἀνοικτὸν καστανόχρουν, καθιστάμενον μετὰ ταῦτα λίαν βαθύχρουν ἐν τῇ φωτὶ. Τὸ ὄριον τοῦ ἐτήσιου δακτυλίου εἶνε εὐκρινές. Ἀγγεῖα ὁμοιομόρφως διανεμόμενα μεγάλα. Ἀκτίνες ἐντεριώνης λεπταὶ ἀλλ' εὐκρινεῖς. Ἔχει ζωηρὰν ἀτλαζοειδῆ στίλβην καὶ λαμβάνει καλλίστην στίλβωσιν.

Τὸ ξύλον εἶνε σκληρὸν, δύσχιστον. Ἰδίως τὸ ἐκ σπειρῶν προερχόμενον ξύλον εἶνε πολυτιμὸν δι' ἐπενδύσεις ἐπίπλων (καπλαμάδες). Πατρίς αἱ δυτικαὶ Ἰνδίαι ἀνήκει εἰς τὰ Cedrelaceae (Κεδρελοειδῆ).

Κεδρέλι εὔσομος (Cedrela odorata — ξύλον σιγαροκιστῶν). Σομφὸν στενὸν, ἐρυθρόλευκον. Ἐγκάρδιον κινναμωμόχρουν (κανελλί καστάνινον). Ἐτήσιοι δακτύλιοι λίαν πλατεῖς, εὐκρινεῖς. Ἀγγεῖα λίαν μεγάλα, ἀνοικτὰ, διεσκορπισμένα, κατὰ τὸ ἔσω μέρος ὀλίγον πολυαριθμότερα καὶ μεγαλείτερα, ἐν μέρει περιέχοντα οὐσίαν τινὰ ῥητινώδη καστανόχρουν. Ἀκτίνες ἐντεριώνης πολυαριθμοὶ, εὐκρινεῖς καὶ σαφεῖς.

Τὸ ξύλον εἶνε λίαν μαλακὸν, ἐλαφρὸν, ἀτλαζοειδῶς στίλβον, λίαν εὐσχιστον, εὔσομον καὶ ἔχει γεῦσιν πικράν. Ἡ ἀνατομικὴ τοῦ ὑφὸς ὁμοιάζει τὴν τοῦ Μαχαγονίου. Χρησιμοποιεῖται πρὸς κατασκευὴν κιστῶν σιγάρων καὶ σακχαρωτῶν. Πατρίς δυτικαὶ Ἰνδίαι ἀνήκει εἰς τὰ τῆς οἰκογενείας Cedrelaceae.

Τεκτόνη (Tectona grandis). Χρῶμα ἐν νωπῇ καταστάσει καστανέρυθρον· εἰς τὸν ἀέρα γίνεται λίαν βαθύτερον. Ὅριον ἐτήσιου δακτυλίου εὐκρινῆ. Ἀγγεῖα εὐκρινῆ, μεγάλα, κατὰ τὸ ἔσω ὄριον κατὰ τι μείζονα καὶ πολυαριθμότερα, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀνοικτὰ, ἐνίοτε δὲ καὶ μετὰ λευκοῦ τινος ἐμπεριεχομένου. Ἀκτίνες ἐντεριώνης εὐκρινεῖς, φωτειναί.

Τὸ ξύλον εἶνε σκληρὸν, εὐσχιστον, μεγίστης διάρκειας, μὴ ὑποκείμενον εἰς βρῶσιν ἐντόμων, ἐνταυτῇ δὲ σχετικῶς οὐχί

λίαν βαρὺ, διὸ καὶ ἐπιτήδειον πρὸς μεταφορὰν. Τὸ κάλλιστον γνωστὸν ναυπήγικόν ξύλον. Ἡ ποιότης διάφορος καὶ φαίνεται ὅτι τὰ ἐκ καλλιεργημένων δασῶν προερχόμενα ξύλα εἶνε βελτίονα τῶν ἐκ παρθένων ὑλοτομείων. Δένδρον καλλιεργούμενον τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Ἰάβας ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν *Verbenaceae* (Ἱεροβοτανωδῶν).

Pinus rigida. Ὁμοιον τῇ ὑλαίᾳ πεύκῃ (*pinus sylvestris*) ἀλλ' ἐν προκεχωρηκυίᾳ ἡλικίᾳ λίαν ῥητινοβριθές. Εἰσάγεται ἐξ Ἀμερικῆς ὡς πολύτιμον ναυπηγικόν ξύλον,

N. ΧΛΩΡΟΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἡερὶ τοῦ ῥυγχίτου τῆς ῥοδῆς. *Τῷ κ. Α. Σ. εἰς Πύργον.* — Τὸ ὁμοιάζον τῷ σκαθαρίῳ ἔντομον, ὅπερ καταστρέφει τὰ ἄνθη τῶν ῥοδῶν σας εἶνε ὁ *ρυγχίτης τῆς ῥοδῆς*. Καταδιώκεται τὸ ἔντομον τοῦτο διὰ τῆς ἐν καιρῷ χειμῶνος δι' ὕδατος κατακλίσεως τοῦ κήπου ἢ διὰ τῆς κατὰ τὴν ἀνοιξιν ἐπιχρίσεως τῆς βάσεως τῶν στελεχῶν τῶν ῥοδῶν δι' ἀλοιφῆς συσκευμένης ἐξ ἴσων μερῶν πίσσης καὶ ἐλαίου θερμανθέντων καὶ ἀναμιχθέντων καλῶς.

Ἡερὶ ἀφαιρέσεως τῆς ῥητινώδους ὀσμῆς ἐκ βυτίου ὅπερ περιεῖχε ῥητινίτην. *Τῷ κ. Α. Α. Σ. εἰς Πάτρας.* — Εἶνε πολὺ δύσκολον ν' ἀφαιρεθῇ καθ' ὅλοκληρίαν ἡ ὀσμὴ τῆς ῥητινῆς ἐκ τοῦ βυτίου, ὅπερ περιεῖχε ῥητινίτην. Οὐχ ἦττον δύνασθε νὰ ἐπιτύχητε ἐν μέρει τοῦ σκοποῦ σας ἂν πλύνητε καλῶς τὸ ἐν λόγῳ βυτίον διὰ βρασμένου γαλακτώματος ἀσβέστου καὶ ἀκολουθῶς δις καὶ τρίς διὰ ψυχροῦ ὕδατος, μεθ' ὃ θειώσατε ἰσχυρῶς αὐτό. Ἐν τούτοις προτιμότερον εἶνε νὰ ἐξακολουθήσητε ποιοῦντες χρῆσιν τοῦ βυτίου τούτου διὰ ῥητινίτην μόνον οἶνον.

Ἡερὶ ἀνθοκομικοῦ συγγράμματος τῷ κ. Β. Α.

εἰς Δάρισαν. — Ἑλληνικὸν ἀνθοκομικὸν σύγγραμμα δὲν ὑπάρχει. Τοιαῦτα γαλλικὰ ὑπάρχουσι πάμπολλα, ἀλλ' ἕκαστον αὐτῶν πραγματεύεται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, περὶ ὠρισμένων φυτῶν ἢ ὠρισμένων ἀνθοκομικῶν ἐργασιῶν. Κάλιστον κηπουρικὸν σύγγραμμα, ἐν ᾧ εὐρίσκονται πολλὰ περὶ ἀνθοκομίας εἶνε *Le bon Jardinier* (ζητήσατε τὸ τοῦ 1890). Τὸ σύγγραμμα τοῦτο δύναται νὰ σας προμηθεύσῃ τὸ ἐνταῦθα βιβλιοπωλεῖον τοῦ Οὐίλβεργ (ὁδὸς Ἑρμοῦ).

Ἡερὶ κλαδεύσεως τῶν ἐλαιοδένδρων. *Τῷ κ. Κ. Ε. Φ. εἰς Κρατίδιον.* — Ἡ κλάδευσις τῶν ἐλαιοδένδρων εἶνε καλὸν νὰ γίνηται τὸν Ἰανουάριον ἢ τὸν Φεβρουάριον. Ἄν ὅμως δὲν συνελέγη ὁ καρπὸς δύναται αὕτη νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ κατὰ τὸν Μάρτιον ἀκινδύνως. Τὸν Ἀπρίλιον εἶνε πλέον ἀργά, οὐχ ἦττον εἰς πολλὰ μέρη κλαδεύουσι καὶ κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον, ὅπερ θεωροῦμεν ἐπιζήμιον. Ἡ συνδρομὴ σας ἐλήφθη.

Ἡὼς προφυλάσσονται οἱ κύαμοι ἀπὸ τῆς ξηρασίας. *Τῷ κ. Κ. Π. εἰς Κυρήναιαν.* — Ἐὰν μὲν πρόκειται περὶ κτηνοτροφικῶν, ἢτοι χορτοφόρων κυάμων (περὶ τῶν ὁποίων πραγματεύεται ὁ Γάλλος συγγραφεὺς, ὃν ἀναφέρετε), τότε δύνασθε νὰ κόψητε τὰ ὄψιμα φυτὰ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαΐου μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους ποτίζοντες δ' αὐτὰ ἀπαξ ἢ δις κατὰ τὸ θέρος, θὰ ἐπιτύχητέ καὶ δευτέραν συλλογὴν γάρτου κυάμων κατὰ τὸ φθινόπωρον. Ἄλλ' ἐὰν πρόκειται περὶ καρποφόρων ὄψιμων κυάμων μόνον διὰ τῶν σκαλισμάτων, τῶν παραχωμάτων καὶ τῶν ἀρδεύσεων δύνασθε νὰ προφυλάξητε αὐτοὺς ἀπὸ παρατεταμένης ξηρασίας. Τὰς ἀρδεύσεις διακόπτετε ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀνθήσεως.

ΔΙΑΦΟΡΑ

— **Καὶ ἕτερα "Ρουσοπούλεια.** Ἐν τῇ ἀνωτέρῳ δημοσιευομένῃ ἐπικρίσει τῶν 25 πρώτων σελίδων τῶν *Οἴνο-*

λογικῶν τοῦ κ. Ρουσοπούλου, πλὴν τῶν πολλῶν ἄλλων τυφλώσεων καὶ σαλατῶν, δὲν ἐσημειώθησαν καὶ αἱ ἐξῆς:

Ἐν τῇ 21ῃ σελίδι ἀναφέρονται τὰ ἐξῆς παιδαριώδη καὶ ἀσυνάρτητα. «Πόθεν τάχα προέρχεται τοῦτο (ὅτι πίνοντες πολλὸν οἶνον αἰσθανόμεθα ζάλην), μὴ δὲν ἔνε καὶ ὁ οἶνος ὑγρὸν ἐκ τῶν σταφυλῶν προερχόμενον· μὴ διαφέρει τε τοῦ γλεύκους, ἀφοῦ δὲν προσετέθη τε εἰς αὐτὸ (εἰς τὸ γλεύκος), ἵνα ἀλλάξῃ· ἀλλὰ μόνον διάστημα χρόνου παρήλθε; (ἀπὸ πότε κύριε Ρ.;) Ἄς προσέξωμεν ὀλίγον καὶ θὰ εὔρωμεν τὴν λύσιν τοῦ μυστηρίου τούτου καὶ οὕτω θὰ παύσῃ πλέον νὰ ᾔνε μυστήριον (!!) Κατωτέρω δέ· «Εὐρίσκεται ὁμως (τὸ σάκχαρον) καὶ εἰς ἄλλα ὀπωρικά οἷον τὰ σύκα, τὰς ἀχράδας, τὰ δαμάσκηνα, τὰ κεράσια, τὰ βερίκοκα (γράφε βερούκοκα) καὶ εἰς ἄλλα τόσα· πλὴν τούτου ὑπάρχουσι καὶ πολλὰ εἶδη σακχάρων, ἀλλὰ ἰδίως διαιροῦνται εἰς τὰ δύο μεγάλα (i), τὸ σταφυλοσάκχαρον καὶ τὸ καλαμοσάκχαρον.»

Ἐν σελ. 27 ὁ κ. Ρ. λέγει: «Ἄν κόψωμεν ῥᾶγά τινα κατὰ τὰ τέλη Ἰουνίου εὐρίσκομεν ὅτι ἔνε ἔτι λίαν ὄξινος ὡς περιέχουσα ἀφθονον ὄξύ (ἀξυτρυγικόν) καὶ ἐλαχίστην ποσότητα σακχάρου· ὅσον δὲ προβαίνει ὁ καιρὸς αὐξάνει ἢ σχετικῆ ποσότης τοῦ σακχάρου καὶ ἐλαττοῦται ἢ τοῦ ὄξεως.» Ἀλλὰ παῦτα ἐν τῇ 26ῃ σελίδι τῶν Οἰνολογικῶν ἀναιροῦνται ἄρδην τοῦ κ. Ρ. λέγοντος, ὅτι ἂν κόψωμεν ῥᾶγα ἄωρον αὕτη «μένει ὄξιμος καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον συστέλλεται καὶ ξηραίνεται.» Ποῖον ἐκ τῶν δύο εἶνε τὸ ὀρθόν, κύριε χημικέ;

à γενοίη
ΑΓΡΙΚΟΛΑΣ

— **Τὸ ζήτημα τῆς σταφίδος ἐν Γαλλίᾳ.** Κατὰ τὴν ἐν τῇ Γαλλικῇ βουλῇ συζήτησιν τοῦ ζητήματος περὶ τῆς παρατάσεως τῆς μετὰ τῆς Τουρκίας ἐμπορικῆς συμβάσεως («Ἑλλην. Γεωρ.» 1890 σελ. 158) ὁ βουλευτὴς Jamais παρουσίασε σχέδιον νόμου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ σταφιδίτου οἴνου. Κατὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο αἱ σταφίδες θὰ κυκλοφορῶσιν ἐν Γαλλίᾳ συνοδευόμεναι διὰ πι-

στοποιητικῶν ἐκδιδομένων ὑπὸ τῶν τελωνείων, ὁ δ' ἐξ αὐτῶν κατασκευαζόμενος οἶνος θὰ φορολογηται πρὸς 8 φρ. κατὰ ἑκατόλιτρον. Κατὰ τὰς τελευταίας διακοπὰς τῆς βουλῆς ἡ γαλλικὴ Κυβέρνησις ἀσχοληθεῖσα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος ἀπεφάσισε νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν νέαν σύνοδον τῆς Βουλῆς ἕτερον σχέδιον νόμου καθ' ὃ θὰ φορολογηται ἡ σταφίς ἢ χρησιμεύουσα πρὸς κατασκευὴν οἴνου. Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο διαφέρει τοῦ τοῦ Jamais φορολογουμένης δι' αὐτοῦ τῆς πρώτης ὕλης ἀντὶ τοῦ σταφιδίτου. Ὁ ἐπιβαλλόμενος φόρος ἔσεται, πλὴν τοῦ ἤδη ὑπάρχοντος (τῶν 6 φράγκων κατὰ 100 χιλιογράμ.), 15 φρ. κατὰ 100 χιλιογράμματα. Ἐπειδὴ δὲ ἐξ 100 χιλιογράμ. σταφίδος παράγονται τρία ἑκατόλιτρα σταφιδίτου οἴνου ἡ οἰκονομία τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἔσεται εὐνοϊκωτέρα τοῖς κατασκευασταῖς τοῦ σταφιδίτου, διότι οὕτω θὰ πληρώνωνται φρ. 21 διὰ τὰ τρία ἑκατόλιτρα σταφιδίτου οἴνου (15 φόρος κατασκευῆς καὶ 6 φόρος εἰσαγωγικὸς) ἀντὶ 30, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐπιβαρύνηται ὁ σταφιδίτης κατὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦ Jamais (24 φόρος κατασκευῆς καὶ 6 φόρος τελωνείου). — Ἐκ τοῦ Journal de l'agriculture.

— **Αἱ σταφίδες ἐν Καλιφορνίᾳ** προσδεύουσιν. Ἀλλὰ μὴ τρομάξητε, δὲν πρόκειται περὶ τῶν κορινθιακῶν ἀλλὰ περὶ τῶν τῆς Μαλάγας καὶ τῶν σουλτανίνων. Ἐν Καλιφορνίᾳ ἀποδίδουσι μεγάλην σπουδαιότητα εἰς τὴν καλὴν παρασκευὴν τῶν σταφίδων τούτων· οὕτω σήμερον διὰ τῆς διαλογῆς τῶν κλημάτων καὶ τῆς ἐπιμεμημένης ἀποξηράνσεως καὶ διασκευῆς ἐντὸς κομψῶν κιβωτίων κατωρθώθη εἰς πάσας τὰς ἀγορὰς νὰ πωλῶνται μὲ ὑπερτίμησιν αἱ καλιφορνιακαὶ σταφίδες. Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἡ Καλιφορνία ἐξήγαγε διὰ τὴν Αὐστραλίαν μόνον 1,250,000 κιβώτια σταφίδων.

— **Ἡ προσθήκη ἄλατος ἐν τῷ οἴνῳ** εἶνε κοινότης εἰς πάσας τὰς μεσημβρινὰς οἰνοφόρους χώρας. Συνηθίζουσι δὲ νὰ θέτωσι μικρὸν σακκίδιον περιέχον ἄλας ἐν τῇ κἀδῃ κατὰ τὴν ζύμωσιν τοῦ γλεύκους ἢ νὰ προσθέτωσιν αὐτὸ εἰς τὸ λεύκωμα τῶν ὠῶν, ὅπερ χρησιμοποιεῖται πρὸς κολλάρειαν

τοῦ οἴνου. Ἡ προσθήκη αὕτη σκοπὸν ἔχει νὰ διευκολύνη τὴν κάθαρσιν τοῦ οἴνου καὶ νὰ καθιστᾷ αὐτὸν ὀλιγώτερον ὑποκείμενον εἰς τὰς ἀσθενείας (*Messager Agricole*).

— **Οἱ ἐπὶ τῶν κορμῶν τῶν δένδρων καὶ τῶν ἀμπέλων ἀναπτυσσόμενοι λειχήνες καὶ βρύα** εἶνε ἐπιβλαβέστατοι, ὅθεν ὀφείλομεν νὰ καταστρέφωμεν αὐτούς. Ὁ Risler ἐπέτυχεν ἄριστα ἀποτελέσματα ἐπὶ τῶν ἀμπέλων, ἀπὸ τοὺς κορμούς τῶν ὁποίων ἀφῆρεσε τοὺς λειχήνας καὶ τὰ βρύα καὶ οὗς ἀκολούθως ἐπέχρισε διὰ διαλύσεως θειικοῦ σιδήρου.

— **Ἡ φυλλοξήρα ἐν Ἑσπανίᾳ** εὕρηται ἐπὶ ἐκτάσει 1,373,320 στρέμμάτων, ὧν μέγα μέρος ἔπαυσαν παράγοντα.

— **Τὸ εἰσαγωγικὸν τέλος ἐπὶ τοῦ οἴνοπνεύματος ἐν Γαλλίᾳ** κατὰ τὸν νόμον τοῦ 1889 εἶνε 70 φρ. κατὰ ἑκατόλλιτρον, ἐτέθη δὲ ὁ ὑπέρογκος οὗτος δασμὸς ἵνα προστατευθῇ ἡ ἐγχώριος παραγωγή. Ἐν τούτοις ἕνεκα τῶν ἐν Γερμανίᾳ καὶ Ῥωσίᾳ (χωρῶν παράγουσῶν καὶ ἐξαγουσῶν μεγάλη ποσὰ οἴνοπνεύματος) χορηγουμένων ὑπὸ τῶν οἰκείων κυβερνήσεων μεγάλων βραβείων, δὲν ἐπετεύχθη ἡ προστασία. Οὕτω ἐνῶ τὰ οἴνοπνεύματα τῶν χωρῶν τούτων στοιχίζουσιν 25—30 φράγκα κατὰ ἑκατόλλιτρον τὰ γαλλικὰ τιμῶνται 35 φράγκα.

— **Ἀπαρίθμησις τῶν κτηνῶν ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις :**

	1889	1890
Ἴπποι	13,663,294	14,213,837
Ἡμίονοι	2,257,574	2,331,027
Γαλακτοφόροι ἀγελάδες	15,298,625	15,952,883
Βόες ἐν γένει	35,032,417	36,849,024
Πρόβατα	42,599,079	44,336,072
Χοῖροι	50,301,392	51,602,780

— **Ἄλλοτερον μέσον πρὸς καταστροφὴν τῶν ποντικῶν.** Λάβε φελλοῦ ἢ σπόγγου τεμάχια μεγέθους λεπτοκαρύων, τηγάνισον αὐτὰ μετὰ λύπους καὶ θέσον εἰς τὸ δωμάτιον

ἢ τὴν ἀποθήκην ἐνθα ὑπάρχουσιν οἱ ποντικοί. Ταῦτα τρωγομένα ὑπ' αὐτῶν ἀπλήστως, ἐξογκοῦνται ἐν τῷ στομάχῳ αὐτῶν καὶ ἐπιφέρουσι τὸν θάνατον.

— **Ἡ ἐσοδεία τοῦ ἐλαίου ἐν Ἑταλίᾳ** κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἦτο ἐκτάκτως μικρὰ ἀνελθοῦσα εἰς 1,349,100 ἑκατόλλιτρα, ἐνῶ ὁ μέσος ὅρος τῆς ἐτησίας παραγωγῆς κατὰ τὴν πενταετίαν 1879 — 1883 ἦτο ἑκατόλλιτρα 3,436,500.

— **Ἡ ἀποστολὴ καλῶς παρεσκευασμένων κυφελῶν** μετὰ μελισσῶν διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἐπετράπη ἐν Γαλλίᾳ.

— **Ἡρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν μυρμηκῶν** συμβουλεύει ὁ de Parville τὴν χρῆσιν κόλλης, δι' ἧς περιλείφονται τὰ μέρη τὰ ὅποια θέλομεν νὰ προφυλάξωμεν ἀπὸ τῶν ὄχληρῶν τούτων ἐντόμων.

— **Γεγαντιαία καμελία.** Ὁ ἐν Ἐδισβούργῳ, πλησίον τῆς Λιβερπούλης, κ. [Λάθαν κέκτηται καμελίαν (Ἰαπωνικὴν κατάλευκον) ὑψηλὴν 6μ. 10, τῆς ὁποίας ὁ κορμὸς ἔχει διάμετρον 25 ἑκατοστομέτρων. Τὸ φύλλωμα αὐτῆς καλύπτει κύκλον ἔχοντα 6μ. 10 διάμετρον. Τὸ μεγαλοπρεπὲς τοῦτο δέντρον ἀποφέρει κατ' ἔτος ἀνθὴ ἀξίας χιλίων πεντακοσίων φράγκων.

ΕΜΠΟΡΙΚΑ

Ἐπιπέδη σταφίδων, ἐν Σέττη τῇ 15/27 Ἀπριλίου :

Κορινθιακαὶ α' ποιότητος	φρ. 50—52	τὰ 100 χιλιόγραμ.
Θειρῶν ἐκλεκταί	» 40—42	»
Ἄιδινίου »	» 41—42	»
Σκαλανόβας	» 42—43	»
Σάμου μαῦραι	» 41—42	»
Καρὰ-Βουρνοῦ	» 44—45	»
Τσεσμέ	» 45—46	»
Σουλτανίνας	» 46—47	»
Βεγλερζέ	» 40—42	»
Ἄδραμιτίου	» 40—42	»

Ἐν Μασσαλίᾳ τῇ 16/28 Ἀπριλίου

Κορινθιακαὶ ἐκλεκταὶ	φρ. 52—53	τὰ 100	χιλιόγραμ.
Τσεσρέ	» 46—47	»	
Σάμου	» 45—46	»	
Θειρῶν	» 43—44	»	
Ἀλεξανδρέτης	» 43—44	»	

Ἐπειμὰ ἀλλοδαπῶν οἴνων. Ἐν Σέττη 11/23 Ἀπριλίου :

Ἀλικάντης ἐκλεκτοὶ	βαθμ. 14	τὸ ἑκατόλιτρον	πρὸς φρ. 30—40
» α'. ποιότητος	» 13 1/2—14	»	» 34—37
» β'. »	» 13	»	» 30—33
Πριοράτου	» 13	»	» 35
Βαλεντίας	» 13—13 1/2	»	» 28—22
Δαλματίας	» 13	»	» 42—45
Ἑλλάδος	» 13	»	» 40—44

Μέλανες οἴνοι, Ἐν Ἀβρη τῇ 11/23 Ἀπριλίου :

Πορτογαλλίας	βαθ. 12	1888	πρὸς φρ. 43—44
Πριοράτου	» 13	»	» 54
Βενικάρλου	» 13—13 1/2	»	» 37—39
Καστίλης	» 13 1/2	»	» 42
Ἀραγονίας	» 13	»	» 38
Ἀλγερίας	» 11	»	» 28—29
»	» 10	»	» 27

Λευκοὶ οἴνοι, ἐν Ἀβρη τῇ 11/23 Ἀπριλίου

Ἰσπανίας	βαθ. 14 1/2	1888	πρὸς φρ. 33
Πορτογαλλίας	» 13	»	» 37

Μέλανες οἴνοι ἄνευ γύψου, ἐν Μασσαλίᾳ 11/23 Ἀπριλίου :

Ἀλγερίας	βαθ. 11	πρὸς φρ. 26
»	» 12 1/2	» 28
Τουρκίας	» 12	» 30
Ἑλλάδος	» 13	» 35
Πορτογαλλίας καὶ Δαλματίας	» 13—14	» 40 1/2
Σάμου μωσχάτοι	» 15	» 42

Ἰσταφιδίται οἴνοι, ἐν Παρισίῳ 17 Ἀπριλίου :

Ἐκ κορινθιακῆς	πρὸς φρ. 2.25	κατὰ βαθμὸν οἴνοπνεύματος
Ἐξ ἄλλων σταφίδων	» 2.10	»